

Provozovatel: CET 21 spol. s r.o.

Program: Nova

Předmět analýzy: Romská etnicita prezentovaná ve zpravodajských příspěvcích pořadu Televizní noviny v období leden-únor 2012

Motto: „V převážné většině případů naše vnímání neprobíhá od pozorování k definování, ale od předem vytvořené definice události k jejímu pozorování. V rozlehlém, komplexním a zmateném světě vnímáme pouze to, co pro nás nadefinovala naše kultura se svými stereotypy.“ (Walter Lippmann, 1922).

Úvod:

Obraz příslušníků romské etnicity v současném masmediálním diskursu vychází ze základního prizmatu: Pohled na Romy je zúžen výhradně do perspektivy majoritní společnosti. Existuje jasně daný, majoritou většinově sdílený model chování, vyjadřování, uvažování, vzhledu a jednání – a vše je hodnoceno podle toho, jak dalece se tomuto „našemu“ ideálu vystupování menšiny blíží nebo jak mnoho se od něho liší, přičemž jde o přímou úměru v procesu divácké sympatizace nebo odmítnutí. Přitom tento středobod ideálního civilizovaného člověka je pouhou naší subjektivní fikcí, stejně „legitimní“, jako je model chování jakýkoli jiný, třeba pro naši kulturu sebenepochopitelnější či sebeodpudivější. Problémem je, že v praxi televizního zpravodajství je zpravidla Rom diferencován svým vztahem k většině, nikoli sebou samým jako zcela svobodnou bytostí, nepodléhající ve skutečnosti žádné povinnosti přizpůsobovat se tomu, co je většinou právě v dané době z rozličných důvodů považováno za správné. Výrazem této pozice je etnocentrismus, tedy aplikování norem vlastní kultury na kultury odlišné a jejich posuzování podle většinových hodnotových měřítek. Stereotypní uvažování majoritní populace je pak základní překážkou na cestě k nezaujatému přístupu k minoritám. Předsudečné stereotypy fungující v širokou veřejností sledovaných mediálních výstupech jsou nesmírně nebezpečné, neboť výrazně posilují zažitá přístupy většinové populace, a tak přispívají k sociálnímu a kulturnímu vylučování skupin, které jsou v každodenním životě znevýhodňovány svou jinakostí. Ta je v případě Romů umocněna jejich většinou nezaměnitelnou fyzickou odlišností, která je ostře stigmatizuje.

V současné době žije v České republice dle odhadu etnografů asi 150 tisíc Romů, i když tyto odhady se navzájem značně liší. V tomto počtu se však každopádně skrývají nejrůznější romské skupiny, výrazně se od sebe lišící společenským postavením, jazykově, kulturně, historicky. Jejich vzájemné odlišnosti jsou výraznější, než rozdíly uvnitř většinové české populace. Uvádění etnicity u aktérů různých zpravodajských příspěvků (v kontextu dané problematiky zejména s kriminální tematikou) je tedy v případě Romů stejně nesmyslné, ne-li nesmyslnější, než by bylo uvádění etnicity v případě pachatelů trestné činnosti z řad majority.

T. A. van Dijk již na přelomu tisíciletí uvedl některé rysy definující prezentaci menšin v médiích. Uvádíme je zde, neboť po analýze dvou měsíců vysílání pořadu Televizní noviny lze konstatovat, že jsou výstižnou charakteristikou zpravodajské praxe televize Nova:

- Řada témat dominujících informování o menšinách je přímo nebo volněji spojována s problémy a obtížemi nebo ohrožováním dominantní kultury, jejich hodnot, zájmů a cílů.

- *Etnické menšiny jsou důsledně popisovány z pohledu bílé majoritní populace, jejímž autoritám je poskytováno více prostoru a jsou prezentovány důvěryhodněji než mluvčí minorit.*
- *Témata relevantní pro každodenní život etnických skupin, jako je práce, bydlení, zdraví, vzdělání, politický život a kultura, stejně jako diskriminace v těchto oblastech, jsou diskutovány jen zřídka, pokud nevedou k „problémům“ společnosti jako celku nebo nevyvolávají senzaci.*
- *Prezentace rasismu vůči těmto skupinám je systematicky podprezentována, redukována na případy diskriminace jedinců nebo připisována malým pravicovým skupinám a situována do chudých oblastí. Rasismus elit nebo institucí je diskutován zřídka.*
- *Mnoho významů ve zpravodajství o etnických menšinách není vyjádřeno explicitně, ale kvůli sociálním normám jsou sdělovány tzv. mezi řádky, na rovině latentního obsahu, konotací nebo odkazů k obecně rozšířeným konceptům. Typickým problematickým případem je prezentování událostí jako příběhů o Nás a o Nich. Negativní reprezentace druhých funguje jako zdroj negativních mentálních modelů, stereotypů o druhých, a nepřímo reprodukuje rasismus. Tak vzniká tzv. nový rasismus. Ten nevidí příslušníky minorit jako podřadné nebo špatné, ale jako „jiné“.*
- *Ačkolí se na první pohled taková sdělení snaží být politicky korektní a demokratická, marginalizují členy minoritních skupin a podílí se na jejich sociální exkluzi stejně jako rasismus „klasický“. Formy nového rasismu jsou subtilní symbolické diskriminační praktiky, udržované sociálně sdílenými reprezentacemi jako jsou stereotypy, předsudky a ideologie.*

Analyzovaný pořad Televizní noviny prezentuje v souvislosti s romským etnikem prakticky výhradně negativní informace, převážně ze sféry kriminality, a na rozdíl od kriminality většinové populace zde pachatele identifikuje etnicitou, zabývá se těmito případy opakovaně a opakovaně zdůrazňuje romský původ domnělých nebo skutečných pachatelů, opakovaně předjímá možné nepokoje v citlivých lokalitách a inzeruje konání protiromských demonstrací, dává prostor rasistickým vyjádřením, které nijak nekoriguje, zobrazuje Romy výhradně (bez jediné výjimky) jako problémové jedince z hlediska kriminálního nebo sociálního, označuje za Romy jedince tmavší pleti, bez ohledu na to, zda jde skutečně o Romy, respektive zda se jimi dotčení cítí být. Jsou používána slovní spojení, jejichž vinou dochází k automatickému spojování problematických situací a lokací s Romy (romská ubytovna atd.) bez ohledu faktický stav věcí. Ze všech 24 příspěvků, týkajících se Romů, nebylo možné ani jeden vyhodnotit jako pozitivní. I ty, které byly vyhodnoceny jako neutrální, souvisejí s nějakou problematickou oblastí (sociální dávky). Běžný divák, který přichází do styku s romskou etnicitou spíše výjimečně, čerpá poznatky o ní prakticky výhradně z médií. Z vysílání Novy vychází obraz Romů jako stoprocentně negativní. Tuto situaci nelze považovat za objektivní obraz reality, ale za účelovou dehonestaci jedné skupiny obyvatel, která se liší od většinové společnosti tmavší barvou pleti a je televizí ohodnocena jako kategorie Romové. V případě, že jsou v negativních souvislostech zobrazováni příslušníci majority, nikdy nezazní slovní spojení typu Češi přepadli babičku. Např. v případě střelby v Tanvaldu se hovoří o střetu důchodce a Romů. Přirozené by přitom bylo vyjádření v rámci jednotné kategorizace, tedy v tomto případě mluvit o střetu mladíků a důchodce. Případně potom o střetnutí Čecha a Romů – potom by ovšem titulky vypadal jako příliš „rasově zbarvený“. Přitom slyšíme-li o důchodci a Romech, je informační hodnota stejná – každý si představí Čecha a Romy. Účinek je stejný, jen je ho dosaženo zdánlivě korektními prostředky.

Nevyváženost je zřejmá. Nova ve svém zpravodajství vede jasnou hranici mezi romským a neromským etnikem, reálně poškozuje Romy tím, že v jejich případě téměř vždy pečlivě identifikuje jejich (skutečnou nebo domnělou) etnicitu, klade důraz na romský původ aktérů zejména v případě pachatelů trestných činů. Nevyužívá možnost vnímat Romy v kategorii MY, nerozlišovat etnický původ a zobrazovat jednání člověka-Roma a jakéhokoli jiného člověka stejnou optikou a stejným způsobem. Klade naopak důraz na existenci toho, co

nazýváme romskou problematikou, nicméně zároveň tuto problematiku zcela ignoruje v rovině kulturní, historické, sociálně-ekonomické, ignoruje problémy identity Romů, jejich jazyka, tradic, nebo národní emancipace, a v neposlední řadě ignoruje odlišnosti v rámci samotného romského etnika. Všimá si Romů výhradně v momentech, kdy jejich existence tak či onak „obtěžuje“ většinovou společnost. Redukuje romskou problematiku prakticky výhradně na oblast kriminality. Zpravodajství Novy má etnocentrickou povahu, vybírá a interpretuje události srozumitelné a zajímavé pro úhel pohledu většinové kultury, jejímž prizmatem události přijímáme a vyhodnocujeme. Nova tedy prezentuje tzv. heterostereotypy - stereotypy týkající se cizích skupin. Tento postoj, jímž potvrzuje platnost Burtonova výroku (2001), že *každá komunikace vychází z hodnot podavatele*, významně přispívá k soustavnému prohlubování mentální separace majoritní společnosti, vyznačující se intolerancí ke všem projevům odlišnosti, vnímaných ne jako obohacení, ale jako nepřizpůsobivost, která znepokojuje, obtěžuje a ohrožuje. Televize Nova vychází způsobem informování o Romech vstříc „ontologické jistotě“ svých diváků, prezentuje to, co očekávají a chtějí slyšet. Zjednodušení je zde ovšem za hranicí únosnosti, za hranicí mezi informací a dezinformací, komunikace vychází z elitářsky majoritních prizmat a v rámci informování o Romech používá jednak jednotlivé účelové lži, jednak – při zhodnocení dvouměsíčního období - vybírá a zpracovává události tak, že celkovým výstupem je neobjektivní, účelový a pokřivený obraz skutečnosti, který podporuje růst xenofobních a extremistických nálad ve společnosti.

Etnicita a zákon o vysílání

V úvodu zmíněné kontexty nastiňují obecnou rovinu problematiky soužití majority a menšin, v jejímž rámci se pohybuje i specifická problematika zobrazování příslušníků romského etnika v televizním zpravodajství. Samotné vyhodnocení pořadu Televizní noviny bylo pochopitelně provedeno bez jakéhokoli příklonu k jakékoli názorové rovině širokého spektra teoretických možností uchopení celé problematiky, včetně různých představ o možných způsobech prezentace menšin v médiích. Zpravodajství bylo vyhodnocováno striktně na základě znění zákona o vysílání.

Tento zákon pracuje v souvislosti s obrazováním etnických a rasových menšin mj. s pojmem „stereotypní předsudky“. Pro potřeby analýzy bylo nutno stanovit výklad tohoto pojmu, aby bylo možno posoudit, zda se tento jev ve vysílání objevuje.

Předsudek je podle Velkého sociologického slovníku (1996) negativní postoj k určité skupině osob, který má ospravedlnit jejich diskriminaci, a to nikoli na základě jejich osobních vlastností, ale kvůli členství v dané skupině. Je charakterizován názorovou strnulostí a může být spojen s projekcí, kdy na určitou skupinu projektujeme své vlastnosti, s nimiž nejsme spokojeni. Předsudek je určitým zobecněním, podle něž určitá skupina lidí má nižší hodnotu než my sami, a tento postoj je brán jako apriorně daný.

„Ve vztahu majoritní populace vůči romské menšině lze nalézt časté stereotypně negativní vnímání této minority jako nějakým způsobem problémové, což vedlo k utvoření sociální distance mezi majoritou a minoritou. Ta je samozřejmě spojena s xenofobií a interetnickým napětím, jehož následkem se pak logicky staly (latentní i explicitní) interetnický konflikt a xenofobie. Negativní vztah k Romům je v majoritní společnosti zakořeněn, přičemž řada příčin této averze má souvislost s předpokládanou asocialitou Romů. Romům je vytýkána především kriminalita, časté je přesvědčení většiny, že se Romové snaží vyhýbat poctivé práci, snaží se žít příživnicky, usilují o zneužívání sociálních dávek, a když pracují, jsou nespolehliví, neukáznění a odborně nezpůsobilí, a tím nepoužitelní pro značnou část možných pracovních profesí. Dalšími negativními aspekty jsou údajné zneužívání sociálních sítí a výhod z nich plynoucích, pocit majority, že Romové nechtějí akceptovat většinovou kulturu (např. svojí častou školní absencí či třeba jinými reprodukčními zvyklostmi) nebo

přesvědčení, že se Romové dosud nevzdali použití fyzické síly jako argumentu. Majoritní populaci dále vadí romská hlučnost, špatné sousedské vztahy, nízká kvalifikace, lenost, nečestnost či prostituce.“ (Kazimír Večerka, 1999).

Pod civilizační slupkou verbální tolerance existuje v české společnosti velmi ostrá hranice mezi tím, co je normální a co je nežádoucí, znamenající jasné vydělení určitých skupin, xenofobní intoleranci, vedoucí k sociální, psychologické a fakticky celkové segregaci určitých skupin obyvatelstva, které nejsou dostatečně zdatné ve smyslu akceptace nároků současných sociálních trendů. Pohled na tyto skupiny, potažmo jednotlivce do nich z těch či oněch důvodů zařazované, vychází v televizním zpravodajství na Nově z přednastavených výchozích postojů, a je tak přizpůsobován zjednodušenému obrazu menšiny vytvářenému zvýrazňováním a zdůrazňováním odlišností a s nimi spojených situací, vnímaných většinovou společností více či méně oprávněně jako problémové. O předsudečných stereotypy je tedy na místě hovořit v situaci, kdy zpravodajský pořad filtruje prezentaci událostí z oblastí menšinové kulturní a sociální reality zjednodušujícím prizmatem žurnalistů, kteří vidí svět tak, jak jim velí jejich kultura, předkládají divákům z široké problematiky to, co vybrali na základě úzkých hodnotových projekcí, a ve formě, kterou naše kultura dávno hluboce stereotypizovala a zbavila přímé a předsudky nezatížené informační hodnoty.

Nebezpečím je, že ve společnosti zakořeněné předsudečné stereotypy, které výrazně spoluutvářejí vztah majority k minoritě, vycházejí do značné míry právě v nastavení masmediálního diskursu. Ten totiž vytváří obecné povědomí o etnických i jiných menšinách, neboť, konkrétně v případě Romů, má s nimi osobní hlubší zkušenost minimum příslušníků majority, a minimum jich také vyhledává alternativní informační zdroje. Sledovanost pořadu Televizní noviny je velmi značná, v období 1. ledna – 20. února 2012 to bylo denně v průměru cca 2 100 000 diváků, tj. více než poloviční část koláče všech televizních diváků. Není předmětem hodnocení fakt, že televize Nova, jako každé bulvární médium, komunikuje se svými klienty účelově právě prostřednictvím všeobecně sdílených stereotypů. Skutečností je, že v oblasti zobrazování menšin má tento přístup specifické konotace. Pokud jde o stereotyp např. o hloupých policistech, je takové chování z hlediska zákona o vysílání nepostižitelné, neboť zde není stanovena povinnost zajistit, aby vysílané pořady nepodněcovaly k nenávisti z důvodu profesní příslušnosti, ani není zakázáno vysílat pořady, které mohou utvrzovat stereotypní předsudky týkající se policistů. Zákon č. 231/2001 Sb. však jednoznačně zakazuje vysílat pořady, které mohou podněcovat k nenávisti z důvodu barvy pleti či příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, a rovněž pořady, které mohou utvrzovat stereotypní předsudky týkající se etnických nebo rasových menšin. Zákon je v tomto případě možno označit za moudrý, neboť stereotypy obecně nejsou záležitostí a priori negativní, ale tvoří přirozenou součást našeho myšlení a umožňují nám rychlou a ve většině případů efektivně zjednodušenou orientaci ve světě, jsou „konstitutivním prvkem sociální konstrukce reality“ (Burton, Jiráček, 2001). Ovšem v případě, kdy se stereotypní vnímání týká sociokulturních či etnických menšin, stává se živnou půdou zevšeobecnujícího hodnocení a následné diskriminace příslušníků těchto skupin bez ohledu na jejich skutečné individuální osobnostní hodnoty. Stereotypy a potažmo předsudky většinové společnosti, jejíž názorové ukotvení je stále více formováno masmédiem, jsou základem rasismu, ať už otevřeného, nebo (v současné evropské realitě častějšího) rasismu latentního.

V celé věci jde v podstatě čistě o základní požadavek na objektivitu a vyváženost, který je vždy základem hodnocení televizního zpravodajství. Na případy, kdy jde o otázky národnostní nebo etnické, v jejichž rámci mají neobjektivita a nevyváženost specifické a společensky velmi nebezpečné dopady, pamatuje zákon příslušnými ustanoveními. V rámci prezentace romské problematiky na televizi Nova v analyzovaném období tato objektivita a vyváženost chybí. Četnost informací o romské kriminalitě (ze všech „kriminálních“ příspěvků více než pětina) nepochybně vedou k posílení základního stereotypu o větší náchylnosti Romů k páčání trestné činnosti. Nicméně není možno zhodnotit, zda tento obraz skutečně odpovídá podílu Romů na celkové kriminalitě, neboť oficiální statistiky tohoto druhu

k dispozici nejsou. Rozhodující je, že způsob, jakým je informováno o kriminalitě majority, se výrazně liší od způsobu, jakým je informováno o případech kriminality menšinové, přičemž tento nepoměr platí i v případě příspěvků týkajících se jiných oblastí života.

Reportáže v Televizních novinách v období leden – únor 2012 *(Kompletní přehled reportáží viz příloha)*

K metodice výběru relevantních příspěvků: Jedná se buď o reportáže, v nichž jsou Romové jednoznačně identifikováni verbální složkou příspěvku, nebo v nichž jsou identifikovatelní obrazově na základě většinovou společností obecně sdílených představ o specifičnosti jejich fyzických znaků. O Romech je v této analýze pojednáno jako o etniku, přestože někteří antropologové s chápáním Romů jako etnika nesouhlasí. Určité zjednodušení a svým způsobem rovněž i jistá míra stereotypizace, které z takového přístupu plynou, jsou v rámci zpracování mediální analýzy nutné a akceptovatelné.

Je možné, že do analýzy nejsou zařazeny příspěvky, v nichž vystupují Romové, kteří nebyli verbálně označeni za Romy a postrádají fyzické rysy odpovídající většinové představě o romském etniku, ačkoli oni sami se jako Romové mohou vnímat. Tato situace je ovšem přímým důsledkem základního problému celé situace - jako Romy nevnímáme jedince, kteří žijí rozptýleni ve společnosti a jsou sociálně adaptováni, ale redukuje celou menšinu na tu část, která je z hlediska majority transparentně „nepřizpůsobena“.

Je překvapivé, jak jednoznačný závěr plyne ze zhodnocení celkového vyznění všech lednových a únorových příspěvků, týkajících se romské etnicity. Téměř ve všech reportážích jsou Romové vykresleni jako pachatelé trestné činnosti, případně výtržníci či neplatiči nájemného atd., zkrátka jako problémová menšina ohrožující poklidný život většiny. Výstup směrem k divákovi je zřejmý – Romové jsou ohrožením, je třeba se jich bát, mít se před nimi na pozoru. Zajímavé je, že naopak žádná reportáž se nevěnuje pocitu ohrožení ze strany Romů, strachu z rasismu většinové společnosti, který je intenzivně přítomen např. v romských periodikách. Romové jsou na Nově prezentováni jako lidé na okraji společnosti, přičemž není žádná snaha prezentovat příčiny toho, proč vůbec existují ony „okraje společnosti“. Tím vzniká dojem, že jediným správným postojem k životním hodnotám je postoj majority, a že nekompatibilita většinové a menšinové mentality v řadě oblastí každodenní existence je problémem, za nějž nesou veškerou odpovědnost ONI, ačkoli MY děláme, co můžeme.

Statistika:

Valence zpravodajských příspěvků o Romech

celkem	24	100%
pozitivní	0	0%
neutrální	4	17%
negativní	20	83%

Tematické zarámování zpravodajských příspěvků o Romech

celkem	24	100%
kriminalita	20	83%

sociální problematika	2	8,5%
ostatní	2	8,5%

Z 26 příspěvků, týkajících se romské etnicity, nemá ani jeden pozitivní vyznění. 83% reportáží ukazuje Romů v negativním světle, 17% v neutrálním. Přitom hodnocení bylo provedeno velmi „shovívavě“ k pojmu negativní – do neutrálních byl zařazen např. i příspěvek o výplatě sociálních dávek, ačkoli častá závislost Romů na sociálním systému je přesně tím tématem, které je majoritou vnímáno velmi citlivě a je součástí typických stereotypů. Lze říci, že prakticky 100% příspěvků o Romech prezentuje nějakou majoritou negativně a stereotypně vnímanou tematickou oblast a že celkové vyznění reportáží jednoznačně vyvolává dojem: Rom = problém. Výrazně převažují reportáže spojující Romů s kriminalitou. Kriminální případy, v nichž Romové figurují jako pachatelé, jsou často opakovaně zmiňovány v několika po sobě jdoucích reportážích.

Negativní obraz Romů je přítomen i v reportážích zdánlivě neutrálních, reflektujících např. sociální problematiku. Nebylo zaznamenáno, že by se pořad Televizní noviny někdy zajímal o příčiny sociální situace menšin, nebo o kontexty konkrétní situace v té či oné lokalitě, pouze informacemi např. o neplatičích nájemného, doprovázených zpravidla obrazovou složkou prezentující nepořádek, špínu, osoby tmavší pleti, kteří mluví špatnou češtinou, jsou neupravení a špatně oblečení, nadměrně gestikulují atd. Zajímavý je účinek reportáže o policistovi potrestaném za posílání anekdot o Romech - v kontextu se stálým negativním zobrazováním Romů má taková reportáž de facto opět účinek vůči Romům negativní - vyvolá dojem formulovaný obvykle slovy typu „vždyť oni takoví opravdu jsou, a ještě se to navíc nesmí ani říkat nahlas!“ Paradoxně tak může vznikat dojem, že Romové zneužívají sociální systém a páchají trestnou činnost, a jsou ještě navíc chráněni a protěžováni elitami a je jim nadřazováno v médiích. To může vést k dalšímu růstu napětí směrem k menšinovému etniku. Romové nejsou zkrátka nikdy prezentováni jako „normální“ lidé, ale vždycky jako někdo, na kom je něco – to či ono – zvláštního.

Shrnutí:

Celkové zhodnocení:

Za dané období 2 měsíců lze konstatovat: I na poměrně malé ploše dvou měsíců lze zaznamenat jasnou předsudečnou stereotypizaci tématu.

Podstatou problému je základní dělení na kategorie MY a ONI. Pokud bude přítomno, nelze vysílání považovat za prosté rasistických předsudků. Obyvatelé České republiky se v reportážích televize Nova dělí na dvě kategorie: MY, tedy bílí Češi, jejichž etnicitu není třeba zmiňovat ani s ní jinak pracovat, natož ji nějak zdůrazňovat. V rámci této skupiny je možno dále rozlišovat, např. dle pracovní funkce, věku, pohlaví nebo sociálního postavení: ředitel zpronevěřil, důchodce se bránil, mladík přepadl, žena ukradla. Pokud je ovšem pachatelem nějaké trestné činnosti osoba z druhé skupiny, potom nezáleží na tom, co dotyčný vykonává za funkci nebo jaké má sociální postavení, ale je definován pouze označením etnicity: Rom. Vzniká tak absurdní kategorizace občanů na skupiny jako úředník, řidič, poslanec, důchodce, dívka, Rom (případně romský mladík atd.). Nabízí se otázka, zda v tomto pojetí jsou vnímáni Romové jako lidé, nebo zda se jedná o nějakou speciální kategorii. Označení Rom je dostatečné, víme, co si máme myslet, psychologická injekce skupinové viny a rasového předurčení zde v latentní podobě funguje spolehlivě. Vznikají tak pozoruhodné situace, kdy jsou v jedné reportáži uvedeny popisky „postřelený Rom“ a vzápětí „starosta Tanvaldu“. Ekvivalentem (který se ovšem v reálu nevyskytuje) by byly popisky

„postřelený Čech“ a „starosta Tanvaldu“. Skutečnost, že popiska „postřelený Čech“ by na většinu diváků působila nepřírozně, zatímco „titulek „postřelený Rom“ je vnímán s naprostou samozřejmostí, signalizuje, jak dalece jsou stereotypy ve vysílání i ve společnosti zakořeněny. Zákon ovšem neřeší, do jaké míry jsou stereotypy zakořeněny ve společnosti. Je lhostejno, zda Nova ve svém vysílání odráží rasistické nálady, které ve společnosti existují a jsou jí obecně tolerovány, nebo zda tyto nálady úmyslně či neúmyslně sama vytváří. Zákon jasně vyžaduje, aby vysílání bylo takových předsudků prosto. A z tohoto hlediska je nutno konstatovat, že ve vysílání prokazatelně jsou. Zatímco „normální člověk“ je charakterizován funkcí, „ten druhý“ je charakterizován právě a jen svou „jinakostí“. Starosta a Rom. Vyvážené označení by samozřejmě bylo Starosta Tanvaldu a postřelený truhlář, student nebo třeba nezaměstnaný. Nebo Postřelený Rom a český starosta Tanvaldu. Takto se spojení titulků blíží spíše kategorizaci „správce polesí“ a „postřelený pes“.

Stejně tak v jiné reportáži: V Tanvaldu se střetli důchodce a dva Romové. Tedy člověk jistého věku a něco zřejmě jiného než člověk. Bylo by možno očekávat, že se střetli např. dva mladíci a důchodce. Opět: „Člověk (MY) je charakterizován svým věkem (důchodce), kdežto ONI jsou charakterizováni opět oním kouzelným slůvkem, které jaksí vše vysvětluje. Pozoruhodná je samozřejmost, s jakou z informace plyne, že onen důchodce nebyl Rom. Nesmyslnost titulku je zřejmá z pouhé logické úvahy nad podobou titulku v případě, že by důchodce byl též Romem. Potom by titulek musel znít „V Tanvaldu se střetli dva Romové s romským důchodcem“ (!). Titulek použitý Novou je zjevně rasistický. V případech, kdy není pachatelem Rom, Nova etnicitu neuvádí. Titulek by nikdy nezněl „V Tanvaldu se střetli dva Češi s důchodcem“. Zastřeleným mladíkem byl ovšem Rom. V okamžiku, kdy vše nasvědčovalo, že tento Rom je zřejmě obětí, hovoří televize o případu slovy „třiašedesátiletý muž zastřelil dvaadvacetiletého mladíka“. V okamžiku, kdy se role obrátí a začíná být pravděpodobné, že původci celého incidentu jsou Romové, rétorika televize se náhle zcela změní: „Případ zastřeleného Roma a jeho postřeleného bratra z Tanvaldu, který se stal před dvěma dny na severu Čech, se významně posunul.“ Tedy teprve v okamžiku, kdy se v rámci jednoho případu stávají Romové z obětí pachateli, je identifikována jejich etnicita. Těžko si lze představit jasnější důkaz používání předsudečných stereotypů ve vysílání.

Toto míchání kategorií, které vede k nepřipustnému znevýhodnění jednoho etnika, je dobře patrné na srovnání titulků reportáží, informujících jednak o majoritní, jednak o minoritní kriminalitě. V případech, kdy trestnou činnost páchá příslušník majority, není jeho etnicita zmiňována, je charakterizován pouze věkem nebo dokonce společenským postavením. V případě, že je pachatelem příslušník minority, je jeho etnicita téměř vždy identifikována, často jako jediná identifikační část celé informace (nepotřebujeme vědět, kým ten člověk je, stačí, že je Rom – tím je řečeno vše).

Příklad:

Majoritní kriminalita:

- *Muž, který pracoval jako ředitel v lázeňském domově na Plzeňsku, kradl.*
- *Policisté dopadli 3 mladíky podezřelé ze včerejší žižkovské vraždy.*

Menšinová kriminalita:

- *Policii se vydal Rom obviněný z pokusu o vraždu při mačetovém útoku v Novém Boru. (Televizní noviny ze dne 16.2.) Přestože v daném případě z Nového Boru je v rámci reportáže dotyčný identifikován dokonce i jménem, v titulku, kde se hovoří o mačetovém útoku, zazní jako hlavní informace nikoli jméno, funkce či jiná běžně používaná identifikace, ale etnický původ. Nevyváženost je zde zřejmá.*

Toto dělení na MY a ONI je dobře patrné i ze srovnání v rámci jedné, zdánlivě nevýznamné reportáže (ze dne 1.1) o výtržnostech silvestrovské noci: „*Prochladlý mladík uvízl deset metrů od břehu. Nakonec se probrodil zpátky a prochladlého si ho převzali záchranáři. (Záběry na zjevně opilého mladíka, hovořícího anglicky). Toto je pak už samotné centrum*

Prahy. A další rvačka na Žižkově. Tam se do sebe pustili Romové. Facky a nadávky létaly vzduchem takřka dvacet minut. A jediné, co přežilo bitku bez úhony, byl tenhle tác s jídlem. (Záběry na pokřikující a do sebe strkající lidi tmavší pleti). I tak byl letos Silvestr v Praze klidnější než jindy. Svědčí o tom i fakt, že policie zadržela za celou noc jen pět lidí.“ Jsme tedy svědky dělení tvorstva do tří kategorií – které zjevně nepatří do jednoho odstavce – lidi, mladík a Romové. Pokud je pojednáno o „bílé většině“, vystačíme si s výrazem mladík. Pokud jde o minoritu, okamžitě přichází identifikace etnika – Romové. Pokud by televize Nova trvala na uvádění etnicity a chtěla být objektivní, potom by u označení mladík nesmělo chybět adjektivum (navíc se nejednalo o Čecha, ale o anglicky mluvícího mladého muže, tudíž by bylo záhodno blíže identifikovat) a žádoucí by byla i identifikace oněch zadržených, pokud už byla provedena identifikace oněch fackujících se (např. pět lidí – z toho tři Češi, jeden Američan a jeden Ir, ovšem možná také tři běloši, jeden afroameričan a jeden asiát – s tím už by si měla poradit televize, která neváhá předběhnout studie antropologů a sociologů a má zjevně zcela jasno v tom, kdo je to Rom).

V reportáži ze dne 16. února o pohřbu zastřeleného Roma v Tanvaldu, který proběhl zcela klidně, redaktor přiživuje atmosféru strachu a násilí, spekuluje, zda k něčemu dojde, naznačuje, že od Romů se dá očekávat násilí. Jde o reportáž ze smutečního obřadu, která by normálně měla být pietní, nic zvláštního se navíc nestalo, přesto reportáž vyznívá neklidně, napjatě, je neustále naznačováno, že by se mohlo nebo mělo něco mimořádného stát, je z nepochopitelných důvodů zařazena věta respondenta zjevně nesympatizujícího s Romy „*Bude to stát hodně peněz a je to docela dost šaškárna. Jsme zvědav, kdyby to bylo obráceně, jestli by tady bylo taky tolik policajtů*“, která opět vnáší do tématu konfliktní ráz. Rétorika celé reportáže je výrazně konfliktnější, než by odpovídalo zobrazované realitě.

Obdobně je postavena reportáž (z 10.1.) o zabavení majetku romského sdružení v Karlových Varech, kde byly problémy se zneužíváním dotací. V policejních statistikách existuje kolonka „dotační podvod“. Loni se jednalo o 53 případů, v nichž šlo celkem o více než 225 milionů korun, a od ledna do dubna 2012 jde už o 34 případů dotačních podvodů za více než 54 milionů korun. V této statistice jde v případě Karlových Varů o kapku v moři. Nabízí se jednoznačně úvaha, že tento případ je pro televizi, potažmo její konzumenty, atraktivní právě proto, že aktéry v tomto případě jsou Romové, což je dobrá příležitost utvrdit se v stereotypu Rom = podvodník.

„Romové jsou charakterizováni jako poměrně konzistentní menšina s typickými vlastnostmi, a to pouze na základě tmavší barvy pleti. Příslušníci romské menšiny jsou vnímáni jako osoby zvýšeně náchylné k agresivnímu a kriminálnímu chování, jako hluční sousedé, jako osoby se špatnými hygienickými i pracovními návyky a jako lidé, kteří se jen přiživují na výsledcích práce většinové společnosti“. (Navrátil: Sociální práce jako nástroj překonávání sociálního vyloučení Romů, 2003) Jestliže jsou tedy Romové vnímáni jako osoby zvýšeně náchylné k agresivnímu a kriminálnímu chování a jako lidé, kteří se jen přiživují na výsledcích práce většinové společnosti, potom zpravodajství televize Nova vztahující se k Romům přesně kopíruje předsudky většinové společnosti a tím posiluje negativně stereotypní vnímání romské menšiny a posiluje tyto předsudky, čímž může, ať už úmyslně či neúmyslně, podporovat a vyvolávat xenofobní a dokonce rasistické nálady ve společnosti.

Vzhledem k nepopíratelnému faktu, že atmosféra ve společnosti, zejména na některých územích republiky, je z hlediska soužití s romskou menšinou značně problémová, až vyhrocená, že v nedávné době došlo k několika střetům a rovněž k útokům s rasistickým podtextem, považujeme takové chování nejsledovanější televize za obzvláště problematické až nebezpečné. Považujeme za nutné upozornit provozovatele na fakt, že vysíláním příspěvků, v nichž figurovala romská etnicita, v období 1. ledna – 20. února 2012, se dopustil porušení povinnosti nezařazovat do programů pořady, které mohou utvrzovat stereotypní předsudky týkající se etnických, náboženských nebo rasových menšin.

Případ Varnsdorf:

Specifická pozornost byla věnována způsobu informování o incidentu ve Varnsdorfu.

Starší manželský pár se vracel se svým synem a jeho přítelkyní na Nový rok po půlnoci domů a byl přepaden skupinou Romů. Útok ukončil až výstražný výstřel z plynové pistole, kterou s sebou měl ženin manžel. Policie pak několik útočníků obvinila z ublížení na zdraví a výtržnictví, v jednom případě i s rasovým podtextem. Ženu policisté nemohli vyslechnout kvůli jejímu špatnému psychickému stavu, a za dva týdny v nemocnici zemřela na krvácení do mozku. Žena byla delší dobu vážně nemocná. Řada lidí si ale incident s její smrtí spojila, což vyústilo v etnické napětí v regionu. Odborné posudky ohledně úmrtí této paní byly uzavřeny koncem března a nepotvrdily, že by smrt měla souvislost s útokem. Jednalo se tedy o přirozenou smrt.

Televize Nova o případu informovala v Televizních novinách poprvé v reportáži z 5. ledna, kde zdůraznila, že šlo o útok Romů, a že tito měli během útoku pokřikovat rasistické nadávky. Napadený muž v reportáži identifikuje hlavního útočníka slovy: „... *Byl to cikán v každém případě ...*“ Reportér dále připomíná, že „*Sluknovsko právě kvůli podobným útokům před pár měsíci zažilo sérii demonstrací místních obyvatel proti nepřizpůsobivým a policie tam dokonce zřizuje speciální pořádkovou jednotku.*“ Takové výroky, bez prezentace jakéhokoli opozičního názoru, mohou vyznít jako určitá omluva extremistických postojů, neboť příčinu složité situace na severu Čech spatřuje televize výhradně v rovině kriminality „nepřizpůsobivých obyvatel“.

Dne 8. ledna následuje další reportáž s názvem „*Varnsdorf o sobě zase dává vědět*“. Televize referuje o nepovolené demonstraci, nestaví se kriticky k faktu, že jde o nepovolenou akci, a jako příčinu demonstrace uvádí „*emoce, které rozbouřil silvestrovský útok Romů*“. Slovo nedostává žádný zástupce státních orgánů, ani zástupce menšiny, ale pouze účastník demonstrace, který kritizuje stát a město za nečinnost a oznamuje plánovanou velkou demonstraci. Jedná se vlastně o propagaci extremistů a jejich akcí. Reportáž je vydávána za informaci o nepovolené demonstraci, ale jejím obsahem je opět zdůraznění údajného nebezpečí ze strany Romů. Reportér Berka o účastnících demonstrace doslova říká: „*Těch důvodů tady mají hned několik. Jednak se prý soužití starousedlíků s přistěhovalci opět výrazně zhoršilo a také emoce ve Varnsdorfu znovu rozbouřil silvestrovský útok údajně pětice Romů na mladého muže a jeho rodiče. Ten se poté, co se zastal napadených rodičů, probral po úderu zezadu do hlavy v nemocnici. Utrpěl řadu podlitin, má pohmožděnou krční páteř a musel také dostávat léky proti otoku mozku. Prý to tady od té doby nebyl jediný incident. Obyvatelé Varnsdorfu další, tentokrát již ohlášenou, demonstraci svolávají na příští neděli ve 14 hodin opět na náměstí před Městským úřadem.*“ Jednak stojí za pozornost uvedení přesného času demonstrace, čímž se dostává televize Nova do role, kdy inzeruje demonstraci extremistů, jednak je pozoruhodný výrok o soužití „starousedlíků“ s „přistěhovalci“. Jak plyne z kontextu reportáže, je zde slovo „přistěhovalec“ použito jako další z mnoha kreativních synonym pro Roma, což by, vztaženo na realie města, v němž se po roce 1945 prakticky kompletně vyměnilo obyvatelstvo, mohlo působit nechtěně komicky, pokud by nešlo o další velmi nebezpečný prekoncept, podle něhož MY jsme tady od pradávna a ONI přicházejí „odkudsi“, aby nám narušili klid našich domovů.

Reportáž z 15. ledna nese titulky „*Na protiromské demonstraci se dnes ve Varnsdorfu sešlo kolem tří stovek lidí*“. Reportáž přináší obraz ohroženého města. Je opětovně připomenuto silvestrovské napadení rodiny ze strany šesti Romů. Nezazní žádné vyjádření Romů, kteří jsou přítomni předmětem reportáže, ani místních politiků o tom, jaká je skutečně situace ve městě. Pouze hlasy účastníků demonstrace, jejichž vyznění je zřejmé: „*Protože tady moje*

příbuzný a všichni maj obavy chodit do školy“; „Bojíme se. Máme děti a policie nám zřejmě nebude pomáhat“.

Další reportáž o tomto případu je z 18. ledna a nese dramatický titul „Žena napadená při silvestrovském útoku Romy ve Varnsdorfu zemřela“. Z titulku nepochybně plyne dojem přímé souvislosti mezi útokem a smrtí ženy. To však v době odvysílání reportáže vůbec nebylo jisté. Že je titulke zavádějící, plyne přitom ze samotného obsahu reportáž, neboť je zde konstatováno: „*To, jestli její úmrtí s napadením souvisí, by měla určit soudní pitva.*“ Bez ohledu na to, že souvislost úmrtí ženy a útoku je zatím zcela hypotetická, redaktor Ivan Berka vzrušeným hlasem předjímá další nepokoje v regionu: „*Co může do třeskuté nálady v regionu smrt ženy přinést, v tuto chvíli nedokáže odhadnout ani organizátor tamních demonstrací.*“ Slovo pak dostává Pavel Vaňák, uvedený v titulku jako „organizátor demonstrací“ (bez identifikace etnicity): „*Spíš mám strach, co se teďka tady vůbec bude dít.*“

Konečně poslední reportáž z Varnsdorfu je ze dne 29. ledna. Redaktor konstatuje, že demonstrující „*zapalovali svíčky u romských (!) ubytoven*“. Za viníky situace jsou opět označeni Romové, je znovu připomenut silvestrovský útok a dokonce úmrtí ženy (!), přestože souvislost s útokem naprosto nebyla prokázána. Reportér používá sugestivního mísení zpravodajských informací a názorů: „*Žena 14 dní po útoku zemřela. I když pitva neprokázala souvislost jejího úmrtí s útokem, demonstranti si myslí opak. Proto u tohoto místa jako výraz piety zapalovali svíčky.*“

Televize Nova v rámci informování o incidentu ve Varnsdorfu (ale i v rámci informování o demonstracích na jiných místech severních Čech) opakovaně, byť nepřímou, vyzývá k nepokojům, posiluje pocity nebezpečí a napětí. Redaktor říká: „*Co může do třeskuté nálady v regionu smrt ženy přinést, v tuto chvíli nedokáže odhadnout ani organizátor tamních demonstrací*“, nebo „*V Tanvaldu tiká, tak jako na celém severu Čech, časovaná bomba*“. Dále televize nijak nekoriguje zjevně rasistické výroky, které zařazuje do vysílání. Vyskytuje se výraz „cikán“. Starosta Tanvaldu říká: „*Problém nastal v okamžiku, kdy se do Tanvaldu začaly stěhovat další rodiny Romů.*“ Jeden z obyvatel Tanvaldu říká o případu zastřelení romského mladíka: „*Můžu říct, že ten člověk jich zastřelil málo, poněvadž tady přepadávají normálně v pravý poledne tady v parku, že jo, lidi.*“

Pořad Televizní noviny opakovaně zavádějícím způsobem reflektuje napjatou situaci na severu Čech, neboť zpracováním příspěvků redukuje celou problematiku na problém s romskou kriminalitou. Další složky celé složité situace zcela ignoruje a vytváří tak dojem, že původcem všeho jsou Romové. (Redaktor: „*Další tři obvinění z útoku jsou v celách. Čtvrtý je stíhán na svobodě a pátý Jakub Žiga je stále na útoku. Právě tento mačetový útok měl stát na počátku nepokojů na Šluknovsku*“; „*Připomněl, že hlavním motorem nové série demonstrací byl silvestrovský útok pětice Romů na dvě ženy a dva muže, z nichž jeden skončil v nemocnici s vážným zraněním*“).

Tím de facto televize přistupuje na vidění světa extremistů, banalizuje a částečně přímo podporuje extremismus a rasovou nesnášenlivost. Je kladeno rovnítko mezi Romy a extremisty, kteří se údajně střetávají na základě jakési vzájemné averze. Toto hledisko je zcela nesmyslné, už proto, že Romem se člověk rodí, kdežto extremistou se stává dobrovolně, právě na základě nenávisti k někomu jinému. Jen s trochou nadsázky se dá říci, že v některých momentech se Nova chová jako mediální partner extremistů, když v reportážích o demonstracích dává prostor k vyjádření jen jejich organizátorům a sympatizantům, a dokonce opakovaně informuje o čase a místě další demonstrace.

Nepřípustné je, jak televize pracuje účelově se zavádějící informací, která přímo vede k růstu napětí v regionu. Informace o tom, že „žena napadená Romy zemřela“, je v rámci pěti reportáží o tomto případě několikrát opakována. Tím je vyvolán dojem, že žena byla de facto zavražděna Romy. To však není pravda. Jednalo se o přirozenou smrt. To prokázaly lékařské expertizy sice až v dubnu 2012, nicméně i v době, kdy s touto informací Nova

účelově pracovala, bylo známo, že smrt ženy a útok Romů nemusí mít souvislost. Přesto Nova opakovaně hovoří o útoku Romů a smrti ženy způsobem, který jednoznačně evokuje přímou kauzalitu mezi oběma momenty.

Nelze pominout, že televize Nova se v tomto případě dostává mimo pozici objektivního zprostředkovatele faktů, ale stává se spoluviníkem rasového napětí, de facto pomáhá organizovat extremistické demonstrace a výběrem, zpracováním a řazením nepodložených, z kontextů vytržených a zavádějících informací, včetně účelové konstrukce o souvislosti smrti ženy a romského útoku, podněcuje svým vysíláním k nenávisti vůči skupině obyvatel na základě jejich etnického původu.

Považujeme za nutné v souvislosti se způsobem informování o případu Varnsdorf z výše uvedených důvodů upozornit provozovatele na fakt, že v tomto případě porušil povinnost zajistit, aby vysílané pořady nepodněcovaly k nenávisti z důvodu barvy pleti, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině.

Závěr:

Výběr témat zpravodajských příspěvků, jejich řazení a způsob zpracování jsou v souladu se svobodou projevu a principy redakční nezávislosti výhradně v kompetenci provozovatele vysílání. Respekt k tomuto faktu musí být základem každé analýzy, zaměřené na hodnocení vyznění zpravodajství, ať už v rámci jakékoli problematiky. Hranice mezi svobodou slova a požadavky na ochranu lidských práv a menšin jsou citlivým tématem každé demokratické společnosti. Je sporné, jak dalece pozitivní a smysluplné jsou existující tlaky na faktickou tabuizaci některých témat, požadavky na „korektní“ vyznění informací při reflexi společenské reality v případě citlivých informací, souvisejících nejčastěji s národní, národnostní nebo etnickou problematikou, požadavky, vedoucí k používání neutrálních a často nesmyslně opisných výrazových prostředků. Není možno přehlédnout názory, že tzv. politická korektnost může ve svých důsledcích vést až k deformování obrazu reality.

Nemůže být předmětem této analýzy hodnotit širokou problematiku zobrazování romské etnicity v médiích ve všech historických, kulturních, politických a dalších souvislostech, není žádoucí vycházet z žádných předem daných názorových pozic a očekávání jakéhokoli přístupu ze strany televize, ať už budeme uvažovat o případné žádoucnosti tzv. pozitivní diskriminace, zvýšené citlivosti vůči potenciálně výbušným tématům atd. Není též možné hodnotit, do jaké míry televize způsobem svého informování prostě odráží reálný stav věcí, či do jaké míry vychází vstříc stereotypnímu názorovému nastavení svých diváků, či zda sama záměrně podporuje xenofobní nálady ve společnosti. K tomu by bylo třeba velmi širokého záběru celé problematiky, a ani ten by při zvážení spektra kontextů, zasahujících do všech oblastí života společnosti, nemohl přinést zásadní závěry, které by bylo možno považovat za jednoznačné a objektivně pravdivé.

Tato analýza může vycházet výhradně z hlediska znění zákona o vysílání, aplikovaného na konkrétní reportáže. Bylo by závažnou chybou hodnotit vysílání televize Nova, ať už se dotýká jakkoli citlivého tématu, způsobem, který by mohl být jakýmkoli způsobem vnímán jako nerespektování práva na svobodu projevu. Naopak je ale možné, a na základě znění zákona i nutné, požadovat po televizi, aby respektovala právo diváků na nepředpojaté a objektivní informace, aby informovala o událostech nezaujatě a bez přednastavené stigmatizace, předpokládající jistý model chování člověka na základě příslušnosti k jakékoli skupině obyvatel - tj. je nutno požadovat, aby při prezentaci událostí bylo přistupováno ke všem lidem, ke každému jedinci, stejným výchozím prizmatem, informovat o konkrétních činech konkrétních lidí, hodnotit je nezaujatě a bez předsudků. Jedině tak může zůstat neohrožena svoboda každého jednotlivce, která je základem svobodné společnosti. Situace,

kdy je v rámci zpravodajství z celé společnosti ostře vyčleňována jedna skupina obyvatel, která navíc není definovatelná společnými zájmy, názory, činy nebo povahovými vlastnostmi, ale pouze barvou pleti, je informační lapsus, který absolutně neumožňuje divákovi svobodně si utvářet vlastní názor.

Lidé z prostředí sociálně vyloučených enkláv mají svá sociokulturní specifika, ale nelze je zahrnout do jednoduše definované kategorie Rom. V případě zpravodajství televize Nova se jedná o romství připisované zvnějšku. Především je však praxe, kdy je běžně identifikována etnicita právě u osob romského původu, zjevně diskriminační, znamenající podporu předsudečných stereotypů, ale v konečném důsledku i stimulující nesnášenlivost vůči etnickým a vůbec jakýmkoli odlišnostem. Je to praxe, která rovněž slouží k odvádění pozornosti od skutečných příčin problémů nalezením jednoho snadno rozeznatelného a definovatelného viníka. Složitá sociální situace na severu Čech, která má své hluboké historické kořeny a kulturně-politické konotace, je zredukována na problém s romskou kriminalitou. Fakt, že česká chudinská enkláva, její specifický životní styl - a s ním související (a často chudobou podmíněná) kriminalita - je z velké části tvořena Romy, vede k obcházení skutečnosti, že tato společnost má obrovský problém, protože věc není prezentována jako problém chudoby, ale jako problém Romů.

Navrhujeme dvakrát vydání upozornění:

Za porušení § 32 odst. 1 písm. i) zákona č. 321/2001 Sb., který stanovuje povinnost nezařazovat do programů pořady, které mohou utvrzovat stereotypní předsudky týkající se etnických nebo rasových menšin, vzhledem k celkovému vyznění všech 26 reportáží v pořadu Televizní noviny v období leden-únor 2012, které se týkaly romské etnicity.

Za porušení § 32 odst. 1 písm. c) zákona č. 321/2001 Sb., který stanovuje povinnost zajistit, aby vysílané pořady nepodněcovaly k nenávisti z důvodu barvy pleti, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, vzhledem ke způsobu, jakým televize v rámci pěti reportáží v pořadu Televizní noviny informovala o romském útoku ve Varnsdorfu a následných protiromských demonstracích.

Zpracoval: V. Nejedlý

Příloha: Úplné textové přepisy všech reportáží za období leden-únor, týkajících se romského etnika.

(Rozděleno do tří kapitol dle tematického zarámování: Kriminalita, Sociální problematika a Ostatní. V rámci kapitol řazeno chronologicky vzestupně.)

Kriminalita:

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 1.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 06

Autor:

Letošní rok má bohužel už svou první vraždu

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

Letošní rok má bohužel už svou první vraždu. V Tanvaldu na Jablonecku hodinu a půl po půlnoci třiašedesátiletý muž zastřelil dvaadvacetiletého mladíka a jeho o dva roky staršího bratra postřelil. Důvody, proč se to stalo, policie vyšetřuje.

Ivan BERKA, redaktor

Oba bratři si podle svého otce šli užívat oslav nového roku do Desné. Domů se vrátil jen jeden, ještě navíc s prostřeleným břichem.

Ladislav TATAR, otec zastřeleného muže

Patrik, jo, můj syn přišel, jo, už postřelený, se doplzil sem, jo. Což jsem nevěděl, že je postřelenej. Řeknu, tak seš napítej, tak si lehni ...

Ivan BERKA, redaktor

Co se přesně odehrálo mezi mladíky a třiašedesátiletým seniorem, který na ně údajně přímo na ulici vytáhl střelnou zbraň, policie zatím komentovat nechce.

Ludmila KNOPOVÁ, mluvčí Policie ČR, Liberec

Po jedné hodině došlo v ulici Nádražní k zastřelení 22 letého muže, ale okolnosti celého toho incidentu jsou nadále v šetření.

babička zastřeleného muže

Takovej /nesrozumitelné/, kdo tohleto udělat, to není hezký. To sou taky jak fašisti.

Ladislav TATAR, otec zastřeleného muže

A když jsem se to dozvěděl, že můj syn je zastřelenej tam vzadu, tak jsem tam běžel.

Ivan BERKA, redaktor

Policie otci zatím žádné vysvětlení incidentu nedala. Druhého zraněného syna se ujali záchranáři.

Ladislav TATAR, otec zastřeleného muže

Ten, kdo ho zastřelil, máho syna, já беру smrt za smrt. Já jsem to řekl.

Ivan BERKA, redaktor

Případem se zabývá Krajské státní zastupitelství v Liberci. Podle něj zatím není jasné, jestli se střelec dopustil trestného činu, nebo šlo o nutnou sebeobranu. Z Tanvaldu Ivan Berka, televize Nova.

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 2.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 07

Autor:

Incident v Tanvaldu nemusí být vyhodnocen jako vražda

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

První násilnou smrt tohoto roku možná policie jako vraždu hodnotit nebude. Zatím to vypadá spíše tak, že se včera třiašedesátiletý muž v Tanvaldu při napadení jen bránil. Jednoho muže při tom zastřelil, druhého poranil. Policie střelce po výslechu pustila na svobodu a zatím ho z ničeho neobvinila. Více k tomu kolega Ivan Berka.

Ivan BERKA, redaktor, Liberec

Dobrá večer. Krajské státní zastupitelství v Liberci citlivý případ zatím nekvalifikovalo, možné jsou tedy varianty od vraždy až po nutnou obranu. Čeká se však na to, až bude moci vypovídat postřelený mladík, který je v nemocnici. Domů se doplazel z místa, kde jeho bratr zasažený kulkou zemřel. Za rodinou dnes přijely také romské autority z celého okolí, chtějí důsledné vyšetření případu a připravují i možnou demonstraci. Pohřeb mladého Roma chystá rodina na tuto sobotu. Zdrčený otec se přes naši televizi obrací ke všem Romům a sousedním lidem,

aby vystrojení pohřbu pomohli uskutečnit.

Ladislav TATÁR, otec zastřeleného mladíka

Já jsem chuděj člověk, já nemám /nesrozumitelné/, potřebuju nějaký peníze na pohřeb a ve čtvrtek to budu muset zaplatit.

Ivan BERKA, redaktor

Zhruba třicítka Romů se dnes vydala přímo na místo, kde k incidentu došlo.

Štefan GOROL, obyvatel Nového Boru

Proto jsme tady, abysme pomohli rodičům a vyjasnili to, protože to je opravdu vražda.

osoba

Zabili, lidský jeho život zabili a druhýho máš zraněnýho kluka, toto nelze si nechat ..., buď uděláme tady velkou demonstraci, pietní akt a nenecháme si to líbit. Nevěř tomu, od nich to byla úmyslná vražda.

Ivan BERKA, redaktor

Státní zastupitelství zatím o vraždě mluvit nechce. Čeká na svědectví mladíka, který střelbu přežil.

Lenka BRADÁČOVÁ, Krajské státní zastupitelství, Ústí nad Labem

Ten úplně samozřejmě klíčový úkon vždycky v těchto kauzách je rekonstrukce.

Ivan BERKA, redaktor

O mladíka pečují lékaři liberecké nemocnice. Leží tu s průstřelem břicha.

Lukáš GIBIEC, mluvčí Nemocnice Liberec

Pacient je mimo ohrožení života.

Ivan BERKA, redaktor

Mluvil s ním zatím jen jeho otec. O tom, že by seniora ke střelbě vyprovokovali, se mu prý ale nezmínil.

Ladislav TATÁR, otec zastřeleného mladíka

"Táto, my jsme šli a najednou cítím teplo a bolest. Láďa spadnul vedle mě a díval jsem se, že ..., na oči mu, že kulí oči," a ještě tep mu normálně prej šel.

Ivan BERKA, redaktor

Střelce už policie vyslechla a propustila na svobodu. Ten údajně odjel do Německa. Přes svého syna vzkázal, že ho Romové před tím napadli, rozbili mu hlavu a on se pouze bránil legálně drženou zbraní. V místě jsou posílené policejní hlídky. Ivan Berka, televize Nova.

Datum vydání: 3.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 02

Autor:

Lékaři umožnili vyšetřovatelům dnes poprvé vyslechnout postřeleného Roma

Reynolds KORANTENG, moderátor

Případ zastřeleného Roma a jeho postřeleného bratra z Tanvaldu, který se stal před dvěma dny na severu Čech, se významně posunul.

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Lékaři umožnili vyšetřovatelům dnes poprvé vyslechnout postřeleného mladíka, který se zotavuje ze zranění v liberecké nemocnici.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Policisté si od toho slibují, že budou moci brzy určit, jestli střelec útočil, nebo se bránil.

Ivan BERKA, redaktor

Stalo se to v době, kdy většina z nás ještě oslavovala příchod nového roku. V Tanvaldu se střetli dva Romové s důchodcem. Jeden zemřel ihned na místě, druhý přežil s průstřelem břicha. Postřelený mladík leží na tomto oddělení traumatologie v liberecké nemocnici. Právě dnes se ho chystá vyslechnout také policie.

Patrik TATÁR, postřelený Rom

Já jsem slyšel ránu, koukám, že bratr byl na zemi a pak najednou jsem ucejtil další ránu a bolest, jenom jsem se k němu naklonil, cejtil jsem, jak mu jde jenom trošku puls. Pak jenom si pamatuju, že jsem se prej odplazil domů.

Ivan BERKA, redaktor

Senior měl podle svých příbuzných rozbitou hlavu. Sám prý bojoval o svůj život, když se při přepadení bránil výstřely.

střílející důchodce

Zatím vám nic nemůžu říct k tomu, jo, tak na shle.

Patrik TATÁR, postřelený Rom

Prej, že jsme ho měli prej nějak přepadnout, ale to jako je úplná kravina, tady to.

Ivan BERKA, redaktor

Tatárovi patří v Tanvaldu k bezproblémovým starousedlíkům. Méně už jejich synové.

Petr POLÁK, starosta Tanvaldu

Trestní rejstřík nemají čistý ani jeden.

Ivan BERKA, redaktor

To přiznává i zraněný Patrik. Loupežná přepadení mu nejsou cizí.

Patrik TATÁR, postřelený Rom

I jsem byl ve výkonu trestu 13 měsíců a pustili mě vlastně na podmíněčný propuštění.

Ivan BERKA, redaktor

V Tanvaldu tiká, tak jako na celém severu Čech, časovaná bomba. Věta, kterou jsme slyšeli z úst starostů v Novém Boru, Varnsdorfu či Rumburku, zní i tady.

Petr POLÁK, starosta Tanvaldu

Problém nastal v okamžiku, kdy se do Tanvaldu začaly stěhovat další rodiny Romů.

osoba

Můžu říct, že ten člověk jich zastřelil málo, poněvadž tady přepadávají normálně v pravý poledne tady v parku, že jo, lidi.

osoba

Potrestat ho za tohle, to se ..., takový věci se nedělají, proboha, to ať vyvádějí, co chtějí, ale tohle přeci nejde.

Ivan BERKA, redaktor

Právě proto jsou tu nyní policisté na každém kroku.

Je to kvůli tomu?

osoba

Určitě, je.

Vlasta SUCHÁNKOVÁ, mluvčí Policie ČR, Liberecký kraj

Jsme zesílili výkon služby v této lokalitě, a to jak v denní, tak i noční době.

Ivan BERKA, redaktor

Nejvíce se policisté obávají možných nepokojů v sobotu, na kdy rodina zastřeleného Roma chystá pohřeb. Z

Tanvaldu Ivan Berka, televize Nova.

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 4.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 06

Autor:

V Tanvaldu pravděpodobně nešlo o úmyslnou vraždu Roma

Reynolds KORANTENG, moderátor

Případ zastřeleného Roma a jeho postřeleného bratra z Tanvaldu začíná mít jasnější obrysy.

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Našemu štábu se podařilo získat informace, které silně zpochybňují verzi, že mělo jít o úmyslnou vraždu.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Více už kolega Ivan Berka. Ivane, co jsi zjistil?

Ivan BERKA, redaktor, Liberec

Dobrý večer. Tak i když na počátku sami Romové hovořili o úkladné vraždě, tato verze se každým dnem začíná postupně rozplývat. Podle několika našich velmi důvěryhodných zdrojů měli bratři společně zaútočit zezadu na důchodce nožem. Jeden z nich mu potom měl na hlavě způsobit velkou, silně krvácející ránu. Ten muž upadl na zem a i poté měl útok obou bratrů pokračovat. Důchodce údajně reflexivně sáhl pro svoji zbraň. Jednoho z mužů zastřelil a druhého zranil. Událost měli popsat údajně dva svědci. Jeden ji měl vidět z blízkosti, druhý zpozrdálí. Důchodce po incidentu okamžitě volal na policejní linku a spolu se svědky poskytovali Romům první pomoc. Bratr zastřeleného Roma ovšem na pomoc sanity prý nepočkal a ani, jak nám včera řekl, se z místa neodplazil, ale utekl domů, kde se svému otci snažil namluvit, že má zranění způsobené zábavnou pyrotechnikou a nikoliv, že na něj kdosi bezdůvodně střílel. Zatímco střelec byl v době činu střízlivý, tak útočníci měli mít v krvi přes promile alkoholu. Jak bude tento čin nakonec posouzen, ale krajské státní zastupitelství si nechává na další dny nebo týdny. To ale také zítra vystoupí na mimořádné tiskové konferenci policie v Liberci.

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 5.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 12

Autor:

Mimořádná tisková konference k novoročnímu konfliktu v Tanvaldu

Reynolds KORANTENG, moderátor

A u podobného tématu zůstaneme. Policisté dnes na mimořádné tiskové konferenci zveřejnili informace o novoročním konfliktu, který v Tanvaldu skončil zastřelením tamního Roma a postřelením jeho bratra. Více už kolega Ivan Berka. Ivane, co zásadního tam zaznělo?

Ivan BERKA, redaktor, Liberec

Dobrý večer. Tak v sobotu se chystá pohřeb zastřeleného Roma Ladislava Tatára. Policie se obává možných

nepokojů a střetů mezi Romy a majoritou, proto připravuje také mimořádná bezpečnostní opatření. I když o účasti extremistů policie zatím nemá žádné informace, policisté se připravují i na tuto eventualitu. Krajská státní zástupkyně dnes vyzvala všechna občanská veřejná hnutí ke klidu, mělo by to pomoci vyšetřování, zatím stále ovšem nebylo rozhodnuto, kdo a zda bude nakonec stíhán a pořád samozřejmě platí, že ve hře jsou varianty od vraždy až po nutnou obranu, nebo dokonce by mohly být na konci obviněny i samotné oběti střelby. Prý se to dozvíme až po provedené rekonstrukci, která je velmi důležitá a ta by neměla trvat více než týden, možná dva.

Lenka BRADÁČOVÁ, Krajské státní zastupitelství, Ústí nad Labem

Jak úkony na místě bezprostředně po tom útoku, tak i rychlost, se kterou policie postupuje v této věci, je naprosto příkladná a my tam nevidíme vůbec žádný problém v rámci dozoru ze strany státního zastupitelství.

Ivan BERKA, redaktor

Už víte, kolik lidí se zúčastní pohřbu a pochodu Tanvaldem?

Ondřej MUSIL, ředitel kriminální policie, Liberecký kraj

Zatím poslední informace byla kolem 300 lidí, že by se mělo zúčastnit.

Milan FRANKO, ředitel policie, Liberecký kraj

Dá se předpokládat, že by mohly vzniknout tím varem nějaké třenice mezi majoritou a minoritou, takže každopádně ten výkon služby tam budeme nějakým způsobem posilovat, budeme to monitorovat.

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 5.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 11

Autor:

Romové ve Varnsdorfu napadli muže s jeho rodiči

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Policie řeší další napadení ve Varnsdorfu. Během silvestrovské noci tam skupina 6 mladých Romů měla napadnout muže středního věku s jeho rodiči a pokřikovat na ně rasistické nadávky. Případem se už zabývá policie. Šluknovsko právě kvůli podobným útokům před pár měsíci zažilo sérii demonstrací místních obyvatel proti nepřizpůsobivým a policie tam dokonce zřizuje speciální pořádkovou jednotku.

Martin KOČÁREK, redaktor

Pan Lumír šel se svými rodiči po ulici. Po silvestrovské oslavě ho šli vyprovodit k taxíku. Jenže na cestě je začala urážet a napadat parta mladíků.

pan Lumír, napadený muž

Najednou slyším: "Co čumíš, ty bílá /zvukový signál/, no, na to jsem zareagoval, otočil jsem se a vidím, jak osmnáctiletý, sedmnáctiletý kluk v kapuci s kšiltovkou drží tátu pod tím a jak už táta letí jenom na mě.

Martin KOČÁREK, redaktor

Svého otce šel pan Lumír bránit a dva mladíky se mu prý ještě podařilo odrazit.

pan Lumír, napadený muž

Jenže zezadu jsem najednou dostal ránu, ráno jsem se probрал v nemocnici.

Martin KOČÁREK, redaktor

Utrpěl řadu podlitin, má pohmožděnou krční páteř a musel dostávat léky proti otokům mozku. Pachatele prý nikdy před tím neviděl.

pan Lumír, napadený muž

Byl to cikán v každém případě, protože jsem měl i druhého před sebou, ale potom si fakt už nic nepamatuju.

Martin KOČÁREK, redaktor

V nemocnici skončila i jeho matka. Také dostala ránu do hlavy. Naštěstí se jí ale nic vážného nestalo a mohla být propuštěna domů. K přepadení mělo dojít nedaleko nechvalně proslulé romské ubytovny Sport, ke které ještě v létě mířily davy demonstrantů.

Vy o tom víte něco?

obyvatel ubytovny

Nevím, ale slyšel jsem.

Martin KOČÁREK, redaktor

Ihned po útoku případ začali řešit policisté. Podle nich ale nejde o rasově motivovaný útok, ale jen o výtržnictví a po pachatelích pátrá.

Vojtěch HAŇKA, mluvčí Policie ČR, Děčín

Tento případ byl na policii oznámen 1. ledna jedním z poškozených. V současné chvíli jej policisté prověřují jako přečin výtržnictví.

Martin KOČÁREK, redaktor

Kvůli neklidné situaci policie v oblasti zřizuje speciální pořádkovou jednotku. Ta by ale měla začít fungovat nejdříve v červnu. Martin Kočárek, televize Nova.

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 7.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 02

Autor:

Pohřeb mladého Roma

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

Na 200 stovky Romů z celé republiky se dnes sjely do Tanvaldu na severovýchodě Čech. Romská rodina tam pochovávala Ladislava Tatára, kterého zastřelil na nový rok místní důchodce. Kvůli události byla v pohotovosti policie, nakonec je umírňovala skupinka skinheadů, kteří se snažili k průvodu proniknout.

Ivan BERKA, redaktor

V Tanvaldu dnes vše začalo zádušní mší v tamním kostele. Truchlit přijely na dvě stovky Romů ze všech koutů republiky.

účastníci pohřbu

My jsme přijeli z Prahy podpořit naše příbuzný, byl to mladý kluk, takže já si myslím, že je to škoda.

Plný autobus z Nového Boru jsme přijeli.

Já nevím, co se bude dít.

Nikam radší nejdem.

Ivan BERKA, redaktor

Rozloučení v kostele se na přání rodiny uskutečnilo v přísně střeženém soukromí.

neuvedená osoba

Bez médií, čili kamery ani novináři ne.

Ivan BERKA, redaktor

Nápor emocí uvnitř někteří z účastníků nevydrželi. Po mši mrtvého Roma dav doprovodil na tamní hřbitov.

neuvedená osoba

Uvolněte to prosím vás.

kněz

Posvěcej jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá.

účastníci pohřbu

Proběhlo to solidně.

Smutný pohřeb, byl zmařený mladý život. Co ještě víc mám dodat.

Ivan BERKA, redaktor

Poté se Romové vydali k místu, kde byl Ladislav Tatár zastřelen. Policie kvůli pietnímu pochodu musela uzavřít mezinárodní silnici do Polska.

policista

Nikdo ať nejde ke kužely, může se stát, že zrcátkem někdo může zavadit.

Ivan BERKA, redaktor

Otec tu památku svého syna uctil minutou ticha a pak se obrátil na nejvyšší představitele státu.

Ladislav TATÁR, otec zastřeleného mladíka

Žádám vládu a žádám prezidenta, aby udělal spravedlnost, však jsem se v tomto státě narodil, a v tomto státě chceme zůstat. Ta tragédie, jako to není normální. Aby se tady střílelo.

Ivan BERKA, redaktor

Policie nasadila do Tanvaldu desítky svých lidí, dopravní, kriminální i pořádkovou policii a antikonfliktní tým.

obyvatel Tanvaldu

Bude to stát hodně peněz a je to docela dost šaškárna. Jsme zvědav, kdyby to bylo obráceně, jestli by tady bylo taky tolik policajtů.

Ivan BERKA, redaktor

Do města se snažila doniknout malá skupinka skinheadů, kterou policie okamžitě oddělila. Žádný jiný incident pohřeb neprovázal.

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Tak do Tanvaldu se teď podíváme ještě jednou, na místě je stále Ivan Berka, Ivane, jak to tam teď vypadá?

Ivan BERKA, redaktor

Dobrý večer, atak my jsme v tuto chvíli v Tanvaldu na hřbitově a jak můžete za mnou vidět, už jenom svíčky připomínají, že dnes v poledne tady proběhl skutečně veliký pohřeb, my jsme si před malou chvílí měli možnost projet Tanvald a jeho bezprostřední okolí, musím konstatovat, že tady panuje naprostý klid, v podstatě vše skončilo pietou na místě střelby, kolem 14. hodiny se ten průvod rozešel a postupně rozplynul v ulicích Tanvaldu. Policie ovšem tady zůstává i přes noc, nechce nic samozřejmě podcenit, protože ikdyž ten vlastní pohřeb proběhl velmi klidně, tak ty vlny emocí se mohou kdykoli opět vrátit. To po odplatě, jak tady padlo po incidentu, touha po odplatě, jak tady padlo den po incidentu, byla veliká, dnes ovšem Romové vypadali mnohem smířlivěji a klidněji, na vyřešení případu intenzivně pracují samozřejmě policie sté, krajské státní zastupitelství si vzalo ještě týden na to, aby řeklo zda to zastřelení Ladislava Tatára vyhodnotí jako vraždu, nepřiměřený útok, či nutnou obranu, anebo dokonce nezačne stíhat samotné oběti útoku.

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 02

Autor:

Požár ubytovny

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Dvacet šest lidí muselo dnes nad ránem narychlo utíkat před požárem z ubytovny pro sociálně slabší v Rychnově nad Kněžnou.

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

Hořet začalo ve společenské místnosti a je velmi pravděpodobné, že oheň zapálil žhář. Někdo se tam totiž pokusil oheň založit už včera.

Petr BRZEK, redaktor

Třicet hasičů mělo co dělat, aby všichni obyvatelé včas budovu opustili.

obyvatel ubytovny (**dle vzhledu Rom**)

Úplně se klepu, úplně se klepu.

Petr BRZEK, redaktor

Plameny zničily tuto společenskou místnost včetně kuchyně. Takhle byla zařízená ještě dnes ráno a tak vypadá místo po uhašení.

Jiří VÁCLAVÍK, vyšetřovatel hasičů

Byla zachvácená celá včetně vybavení.

Petr BRZEK, redaktor

Podle našich informací začalo hořet přesně v těchto místech, mezi křeslem a gaučem. Za požárem podle lidí stojí ruka žháře a svojí verzi má i ředitelka ubytovny.

Hana BLÁHOVÁ, provozovatelka ubytovny

Buďto někdo, kdo je naštvanej za to, že jsme ho třeba vyhodili za nějaký přestupky a nebo někdo úplně cizí a

nebo někdo, kdo tu ubytovnu třeba provozoval dřív a má vůči nám zášť.

Jiří VÁCLAVÍK, vyšetřovatel hasičů

Prověřujeme prakticky dvě verze, úmyslné založení požáru a případnou nedbalost při kouření.

Ivana JEŽKOVÁ, mluvčí Policie ČR Královéhradeckého kraje

S největší pravděpodobností tedy budou zahájeny úkony trestním řízením pro podezření ze zločinu obecného ohrožení spáchané neznámým pachatelem.

Petr BRZEK, redaktor

Požár ve stejné místnosti už někdo založil prý i včera, ale obyvatelé domu ho včas uhasili. Dnes už jdou škody do stovek tisíc korun.

obyvatelka ubytovny

Nevím, co s náma bude, jestli tady vůbec budem dále bydlet. To mě zajímá. Já bych neměla kam jít.

Petr BRZEK, redaktor

V ubytovně je stále cítit zápach a nefunguje tu elektřina. Odstraňování škod potrvá týdny. Petr Brzek, televize Nova, Rychnov nad Kněžnou.

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 11.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 06

Autor:

Exkluzivní rekonstrukce

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Naše televize má exkluzivní záznam z noční rekonstrukce případu, který se stal o silvestrovské noci v Tanvaldu. Důchodce tam zastřelil Roma a druhého postřelil. Dnes se k záznamu vyjádřila i rodina zastřeleného muže a také dozorující státní zastupitelství.

Ivan BERKA, redaktor

Třiašedesátiletý důchodce má na hlavě kuklu. Bez zaváhání ukazuje v rychlém sledu několikrát, jak se podle něj věci udály. Při tom ho bedlivě pozorují znalci z nejrůznějších oborů. Policejní kamera zaznamenává každé jeho slovo i pohyb. Ukazuje, jak dostal ránu zezadu do hlavy, jak upadl na zem, jak se vleže otočil, sáhl do kapsy pro pistoli a ještě vleže vystřelil. Balistik nyní odpoví, zda směr smrtící střely byl opravdu odspodu. Další znalci budou porovnávat jeho slova při výsleších s rekonstrukcí.

Lenka BRADÁČOVÁ, Krajské státní zastupitelství, Ústí nad Labem

Byly jim položeny otázky, vyčkáme závěrů jejich, práce policie na místě zase naprosto bez jakýchkoliv chyb, velmi rychlá a přesvědčivá. Zatím se nebudeme vyjadřovat, ani nemůžeme se vyjádřit k těm závěrům samotné rekonstrukce.

Ivan BERKA, redaktor

Ta je ale trnem v oku rodiny a známých zastřeleného Roma. Poukazují na to, že bez účasti jeho postřeleného bratra, který byl také u střelby, není vyšetřování objektivní.

Ladislav TATÁR, otec zastřeleného mladíka

No, to mě zaráží, protože já jsem to ..., když bych se nepodíval na televizi teda od vás, tak já bych to ani nevěděl.

Ladoslav POLJAK, známý rodiny Tatárových

Tam nebyla účast vlastně postřeleného mladíka, aby se mohl vyjádřit, ano, bylo to tak, nebylo to tak.

Ivan BERKA, redaktor

Jenomže ten už dříve vypověděl, že si na nic nepamatuje.

Patrik TATÁR, postřelený mladík

Že to bylo strašně rychlé a pak najednou už jsem ani ..., se pak fakt probudil tady v nemocnici.

Ivan BERKA, redaktor

Podle záznamů z tísňové linky utekl domů, kde se svému otci navíc pokusil namluvit, že ho zasáhla pyrotechnika. To, co jste viděl, překvapilo vás to?

Ladislav TATÁR, otec zastřeleného mladíka

Hrozně nás to překvapilo.

Ivan BERKA, redaktor

Mluvil jste o tom se synem třeba, jestli to takhle mohlo být?

Ladislav TATÁR, otec zastřeleného mladíka

Mluvil, nebudu odpovídat.

Ivan BERKA, redaktor

V Tanvaldu asi není nikdo, kdo by rekonstrukci v našich zprávách neviděl. Lidé o ní spolu hovoří na ulici i v obchodech.

obyvatelka Tanvaldu

Jestli to bylo takhle, tak on se musel bránit, já bych se bránila podobně.

obyvatel Tanvaldu

Necháme to na policajtech a hlavně na tom vyšetřovateli, to je nejdůležitější.

Ivan BERKA, redaktor

A u toho také zůstane. Státní zastupitelství zatím neví, za jak dlouho a jak incident posoudí. Z Tanvaldu Ivan Berka, televize Nova.

Datum vydání: 13.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 02

Autor:

Střelba v Tanvaldu: Důchodce se pouze bránil útoku Romů

Reynolds KORANTENG, moderátor

Důchodce z Tanvaldu o silvestrovské noci nevráždil. Takový je verdikt Krajského státního zastupitelství v Ústí nad

Labem. Přesvědčila ho o tom provedená rekonstrukce. Starší muž se jen bránil útoku dvou Romů. Jeden z nich ho zasáhl nožem.

Ivan BERKA, redaktor

Právě na rekonstrukci státní zastupitelství s verdiktem čekalo.

Lenka BRADÁČOVÁ, Krajské státní zastupitelství, Ústí nad Labem

V takovýchto případech je jedním z nejzásadnějších úkonů provedení rekonstrukce.

Ivan BERKA, redaktor

Proběhla v úterý. Důchodce na ní ukázal, že střílel v sebeobraně. Po ráně zezadu do hlavy klesl na zem, otočil se a vystřelil. Experty i státní zastupitelství jasně přesvědčil.

Lenka BRADÁČOVÁ, Krajské státní zastupitelství, Ústí nad Labem

Vylučujeme, že by došlo ke spáchání trestného činu vraždy, vyloučen byl jakýkoliv rasový nebo majetkový motiv. Ten, kdož střílel, se bránil velmi intenzivnímu útoku.

Ivan BERKA, redaktor

Romové jsou nespokojení. Vyšetřovatelé je prý obešli a nestáli o jejich verzi.

Ladislav TATÁR, otec zastřeleného a postřeleného Roma

Hrozně nás to překvapilo.

Ladislav POLJAK, známý rodiny Tatárových

Tam nebyla účast vlastně postřeleného mladíka, aby se mohl vyjádřit, ano, bylo to tak, nebylo to tak.

Ivan BERKA, redaktor

Jenomže postřelený mladík si na začátku na žádné podrobnosti nevzpomněl a jeho účast při rekonstrukci by byla pro vyšetřovatele bezcenná.

Patrik TATÁR, postřelený /natočeno 3. 1. 2012/

Se to seběhlo strašně rychle a pak fakt probudil tady v nemocnici a ...

Ivan BERKA, redaktor

Na verdikt veřejnost netrpělivě čekala od Nového roku, kdy se incident stal.

osoba

To byla úmyslná vražda.

osoba

On se bránil.

Ivan BERKA, redaktor

Velkolepý pohřeb zastřeleného Roma proběhl minulou sobotu.

osoba /natočeno 7. 1. 2012/

Dejte vodu, vodu.

Ivan BERKA, redaktor

3 stovky Romů pohřbily zastřeleného Ladislava Tatára. Čekaly se nepokoje, ale nepřišly. Vše proběhlo v klidu.

osoba

Posvěť se jméno tvé, přijď království tvé.

Ivan BERKA, redaktor

Státní zastupitelství teď bude už jen zkoumat, zda šlo o přiměřenou, anebo nepřiměřenou obranu. Samotný střelec je zatím umírněný. Hovořit o incidentu se mu nechce.

střelec - důchodce, Tanvald

Já o ničem nevím, nevím nic zatím.

syn střelce, Tanvald

No, tak to se vědělo od začátku asi, ne, tak ještě budete muset asi počkat, až se to nějak projeví víc.

Ivan BERKA, redaktor

Ivan Berka, televize Nova.

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

A situaci v Tanvaldu sleduje od začátku právě kolega Ivan Berka. Ivane, přineslo dnešní vyjádření státního zastupitelství do města klid?

Ivan BERKA, redaktor, Liberec

Dobrý večer. Tak jak jsme slyšeli, rodina střelce jiný verdikt ani neočekávala. Romové to cítí zase opačně. Na druhou stranu zastupitelství dnes řeklo, že postřeleného Roma, které považuje za strůjce konfliktu, stíhat nebude ani pro krádež, ani pro loupež, takže z toho pohledu by se mohlo jednat i podle vnímání starosty města o jisté zklidnění situace. Jaký bude reálný dopad vyřešení konfliktu, ukáže samozřejmě čas. My víme, že Romové chystají několik protestů, jejich právník údajně je zpracovává. S čím přijde, zatím není jasné. Ze strany Romů už padla nějaká trestní oznámení, vyšetřování ovšem není na svém konci, čeká se na znalecké posudky a jejich vypracování může trvat i několik měsíců.

Zdroj:	TV Nova
Datum vydání:	18.1.2012
Rubrika / pořad:	19:30 Televizní noviny
Strana / zpráva	2
Autor:	

Žena napadená při silvestrovském útoku Romy ve Varnsdorfu zemřela

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

V děčínské nemocnici zemřela dvaasedesátiletá žena, kterou spolu s manželem a synem o silvestrovské noci ve Varnsdorfu napadli Romové. To, jestli její úmrtí s napadením souvisí, by měla určit soudní pitva.

Ivan BERKA, redaktor

Novoroční incident se odehrál ve Varnsdorfu poblíž ubytovny Sport.

napadený muž /natočeno 5. ledna 2012/

Najednou slyším: "Co čumíš, ty bílá /zvukový signál/," a vidím, jak kluk v kapuci s kšiltovkou drží tátu pod tím a jak už táta letí jenom na mě.

Ivan BERKA, redaktor

Otce ubránil. Sebe už ne.

napadený muž /natočeno 5. ledna 2012/

Zezadu jsem najednou dostal ránu, ráno jsem se probрал v nemocnici.

Ivan BERKA, redaktor

A do nemocnice v Rumburku odvezli záchranáři i jeho matku. Pohled na lynčování syna a manžela ji psychicky zlomil.

obyvatelka Varnsdorfu

Na tom byla hodně špatně psychicky po tom přepadení. Bydlela u dcery svojí, tady se bála bydlet.

Ivan BERKA, redaktor

Její stav se pak náhle prudce zhoršil. V kritickém stavu ji záchranáři převezli do Děčína. Dva týdny po incidentu zemřela.

soused

To je katastrofa, co mám ti říct jinak.

sousedka

Tak je to hrozný.

Ivan BERKA, redaktor

Možnou souvislost mezi útokem vyšetřují policisté.

Vojtěch HAŇKA, mluvčí Policie ČR, Děčín

By měla proběhnout v následujících dvou dnech soudní pitva. Pokud by se potvrdilo, že tam nějaká souvislost je, tak určitě nějaké kroky bysme podnikli.

Richard LUKÁŠ, primář traumatologie liberecké nemocnice

Těžkej psychickéj otřes může opravdu bejt zásahem do imunitních systémů toho organismu, může samozřejmě mít velmi výraznej vliv na srdeční a oběhovej systém, tam ta souvislost může existovat.

Ivan BERKA, redaktor

Co může do třeskuté nálady v regionu smrt ženy přinést, v tuto chvíli nedokáže odhadnout ani organizátor tamních demonstrací.

Pavel VAŇÁK, organizátor demonstrací, Varnsdorf

Spíš mám strach, co se teďka tady vůbec bude dít.

Ivan BERKA, redaktor

Policisté ženu vyslechnout nestihli. Pokud výsledek pitvy potvrdí souvislost mezi incidentem a její smrtí, mohou rasový útok překvalifikovat až na neúmyslné zabití. Z Varnsdorfu Ivan Berka, televize Nova.

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 8.2.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 13

Autor:

Lovci lebek zatkli jednoho z nejvýše postavených olašských Romů

Reynolds KORANTENG, moderátor

Policejní lovci lebek zatkli v Praze jednoho z nejvýše postavených olašských Romů. Ve vězení si má odpykat jedenáctiletý trest za nejrůznější trestnou činnost. Nástupu se však vyhýbal. Prý ze zdravotních důvodů. Jenže kriminalisté zjistili, že dál okrádal seniory.

osoba

Policie, jménem zákona stůj.

Michal KRATOCHVÍL, redaktor

Toto je pražský IKEM. Daniš byl i se svou ochrankou na cestě pro další potvrzení k odkladu nástupu do vězení. Už pro něj ale nedošel. Lovci lebek mu vystavili vlastní - se směrovačkou do vězení.

Pavla KOPECKÁ, mluvčí policejního prezidia

Opakovaně okrádal seniory a opakovaně páchal tuto trestnou činnost po celé republice.

Michal KRATOCHVÍL, redaktor

A opakovaně tady skutečně znamená opakovaně. Poprvé stanul Daniš před soudem v roce 1982. Jako sedmnáctiletý. Od té doby u něj v životopise stojí: "profese - kriminálník". Velmi dlouhý je totiž jeho rejstřík trestů. Má 17 záznamů. Teď má jít celkem na 11 let do vězení. Jenže v roce 2008 mu soud nástup za katr odložil.

Pavla KOPECKÁ, mluvčí policejního prezidia

Tento muž se vymlouval na srdeční problémy a na problémy kardiovaskulárního systému.

Jiří DANIŠ, odsouzený /TN, 15. 4. 2009/

Já jsem nemocný, co.

Michal KRATOCHVÍL, redaktor

Jenže nemocenskou si Daniš vyložil zcela jinak. Sice měl údajně problémy se srdcem, ale to mu nijak nebránilo okrádat seniory o jejich životní úspory.

obyvatelka Ostravy

Každého čeká za takové bezmocné lidi Boží trest.

Ivana JEŽKOVÁ, mluvčí královéhradeckých policistů

Celková škoda, kterou tento muž seniorům způsobil, přesahuje částku 200 tisíc korun.

Michal KRATOCHVÍL, redaktor

A to už došla policistům trpělivost. Státní zástupce přikázal muže zatknout. A i lékaři přehodnotili zdravotní důvody odkladu vazby. Daniš je známý z i kauzy brněnského soudu, který řešil spor mezi dvěma klanů Romů v Brně. Danišův bratr tehdy stanul na lavici obžalovaných. Romové tenkrát soud blokovali. Lovci lebek museli při zatýkání Daniše - třetího nejmocnějšího muže klanu Olahů - dbát ještě na jednu věc. Museli počkat, až vyjede z Ostravska. Zatýkání na půdě Olahů by totiž bylo extrémně rizikové. Michal Kratochvíl, televize Nova.

14.2.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 12

Autor:

Vyřizování účtů dvou žáků Základní školy v Zastávce u Brna

Reynolds KORANTENG, moderátor

Policisté už vědí, kdo je útočník z videonahrávky, která zachycuje brutální napadení malého chlapce. Včera jsme vám záběry ukazovali s tím, že nebylo jisté, zda nejde jen o sehranou scénku. Dnes už na základě svědectví policisté zjistili, že šlo o vyřizování účtů dvou žáků Základní školy v Zastávce u Brna.

Kateřina PICHALOVÁ, redaktorka

Video, které jsme vám včera ukázali, vyvolalo okamžitou reakci. Jména hlavních aktérů už policisté znají. Vědí také, kde a za jakých okolností se útok odehrál. Šlo o vyřizování účtů žáků ze Základní školy v Zastávce u Brna. Čtrnáctiletý útočník prý na místní základní škole patří mezi známé firmy. Možná i proto ho ředitel z nahrávky okamžitě poznal a svoje podezření šel nahlásit na policii.

(Záběry na útočníka bijícího oběť, záběry jsou rozmazané a nejasné, ale lze poznat, že útočníkem je Rom, což je později zmíněno i ve výpovědi spolužačky).

Pavel ŠVÁB, mluvčí Policie ČR, Brno

Když společně tipovali možné účastníky toho konfliktu, tak se na služebnu se svou matkou dostavil chlapec, který na videu zaútočil na svého soka.

Kateřina PICHALOVÁ, redaktorka

Poté, co bylo video zveřejněno v médiích, se tedy přiznal. Proč ale dvanáctiletý hoch, který byl napaden, o svém zážitku nikomu neřekl?

Jiří BRANČÍK, psycholog

On zažil ponížení, je to jednak nepříjemný prožitek a potom ten pocit ponižující a o to horší, že to teď viděli, vidělo mnoho lidí, pokud to bylo zveřejněno na Internetu.

spolužačka

Tak my jsme se vlastně bavili o tom na tom Facebooku, že jako je to hnus, jsme to tam rozebírali a jako že ve škole se taky o tom hodně mluví.

místní obyvatel

To svědčí jenom o té hlouposti jako toho dotyčného, toho agresora, to jako určitě si myslím, že to v pořádku není teda.

Kateřina PICHALOVÁ, redaktorka

Podobná videa, i když ne tak brutální, prý útočník zveřejňoval už dříve. Jenže možná vše není tak jednoznačné.

spolužačka

Co jsem slyšela, tak jako že ten mladší, ten vlastně, co byl zmlácenej, tak vlastně říkali, že jako že mu vyhrožoval, že je takovej ten cikán nebo tak nějak.

Kateřina PICHALOVÁ, redaktorka

Že mu posmíval.

spolužačka

No, posmíval.

Kateřina PICHALOVÁ, redaktorka

Verzi napadeného chlapce policisté teprve zjišťují. Případem se teď společně s nimi zabývají i sociální pracovníci, kteří rozhodnou o případných trestech. Kateřina Pichalová, televize Nova, Jihomoravský kraj.

Datum vydání: 16.2.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 01

Autor:

Policii se vydal Rom obviněný z pokusu o vraždu při mačetovém útoku v Novém Boru

Reynolds KORANTENG, moderátor

Dobrý večer, je devatenáct třicet, začínají Televizní noviny, vítejte.

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Příjemný dobrý večer.

Policie dnes zatkla jednoho ze dvou uprchlých Romů obviněných z pokusu o vraždu při takzvaném mačetovém útoku v Novém Boru.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Jde o šestatřicetiletého Antonína Sinu. Po útoku loni v srpnu utekl až do Anglie. Dnes se však policii sám vydal.

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Jako jediné televizi se nám s ním podařilo těsně před jeho zatčením natočit rozhovor.

Klára SAMKOVÁ, advokátka obviněných

Pane Sinu, pojďme, jdeme. Pojďte, dejte mi ruku.

Martin KOČÁREK, redaktor

Antonín Sinu se rozloučil s rodinou a pak ho čekala už jen náruč policistů. Ti mu přečetli práva a zbavili ho svobody nasazením pout. Policie muže právě teď odváží k výslechu do Liberce. Antonín Sinu má být podle žalobců jedním z pěti útočníků, kteří v srpnu mačetami brutálně napadli hosty místního baru. K masakru mělo dojít prý proto, že obsluha baru nedovolila dvěma mladistvým Romům hrát automaty a vyhodila je. O chvíli později se ale vrátili i s mačetovou přesilou. Sinu tvrdí, že on neútočil.

Antonín SINU, obviněný muž

Šel jsem kolem prostě a když jsem viděl, slyšel, co se tam děje, tak jsem tam prostě nahlídl dovnitř a spíš jsem naopak pomáhal lidem, který tam prostě byli, jim bylo ublíženo.

Martin KOČÁREK, redaktor

Kdo přesně útočil, není ze záznamu jasně patrné. Antonína Sinu jsme na něm nepoznali. Po útoku ale zmizel do zahraničí a policie po něm pátrala jako po uprchlém. Zkušenosti s ním už měli. Dříve byl trestně stíhán.

Antonín SINU, obviněný muž

Tam, kde jsem žil, tak, tak prostě tam by mě nikdo nikdy nenašel, kdybych chtěl. Ale já jsem se vrátil jenom z toho důvodu, abych to dal všechno na pravou míru.

Martin KOČÁREK, redaktor

Státní zástupci ale trvají na svém. Sinu viní z pokusu vraždy. Probíhající vyšetřování víc nechtěli komentovat.

Lenka BRADÁČOVÁ, státní zástupkyně Ústí nad Labem

Já mohu potvrdit, že jedna z osob, proti které bylo doposud vedeno řízení jako proti uprchlým, byla Policií České republiky zatčena.

Martin KOČÁREK, redaktor

Tři obvinění jsou v celách. Čtvrtý je stíhán na svobodě. Pátý - devatenáctiletý Jakub Žigo - je stále na útěku. Podle advokátky je jejich obvinění prý jen politická objednávka a někdo se snaží na vyhocené situaci na Šluknovsku těžit.

Klára SAMKOVÁ, advokátka obviněných

Pokusíme se udělat to, aby každé byl potrestanej za to, co udělal a aby se zjistilo přesně, co se stalo a kdo udělal co.

Martin KOČÁREK, redaktor

Celý záznam ze zatýkání a rozhovor s Antonínem Sinu najdete na tn.cz. Martin Kočárek, televize Nova.

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 17.2.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 15

Autor:

Na Antonína Sinu byla uvalena vazba

Michaela OCHOTSKÁ, moderátorka

Liberecký soud dnes poslal do vazby Antonína Sinu.

Pavel DUMBROVSKÝ, moderátor

Jde o muže, který byl obviněn z pokusu o vraždu při takzvaném mačetovém útoku v Novém Boru. Po útoku se však Sinu skrýval v Anglii.

Michaela OCHOTSKÁ, moderátorka

Tam utekl loni v srpnu. Teď se ale sám vrátil a vydal se policii.

Jaroslav KASNAR, redaktor

Jinak snad dnes ani liberecký soud rozhodnout nemohl. Přestože se Antonín Sinu sám včera vydal policii, před tím utekl a půl roku se skrýval. Soud se tak bál, aby se situace znovu neopakovala, a to i přes písemný slib.

Radim KADLČEK, státní zástupce

Obviněný byl vzat do vazby z důvodu obav, že by obviněný buďto uprchl, nebo se skrýval, případně, že by pokračoval v trestné činnosti, pro kterou je stíhán.

Jaroslav KASNAR, redaktor

Je obžalovaný z pokusu vraždy. Loni v srpnu měl společně s dalšími 4 útočníky brutálně napadnout návštěvníky baru mačetami po tom, co obsluha nedovolila hrát 2 mladistvým Romům automaty a vyhodila je. Sinu ale exkluzivně včera naší televizi řekl, že on neútočil.

Antonín SINU, obviněný /natočeno včera/

Šel jsem kolem prostě a když jsem viděl, slyšel, co se tam děje, tak jsem tam prostě nahlídl dovnitř a spíš jsem naopak pomáhal lidem, který tam prostě byli, jim bylo ublíženo.

Jaroslav KASNAR, redaktor

Jenže právě po útoku zmizel do Anglie a policie po něm pátrala jako po uprchlém. Už dříve byl navíc trestně stíhán.

Antonín SINU, obviněný /natočeno včera/

Já jsem se vrátil jenom z toho důvodu, abych to dal všechno na pravou míru.

Jaroslav KASNAR, redaktor

Další tři obvinění z útoku jsou v celách. Čtvrtý je stíhán na svobodě a pátý Jakub Žiga je stále na útěku. Právě tento mačetový útok měl stát na počátku nepokojů na Šluknovsku. Jaroslav Kasnar a redakce, televize Nova.

Demonstrace na severu Čech

Zdroj:	TV Nova
Datum vydání:	8.1.2012
Rubrika / pořad:	19:30 Televizní noviny
Strana / zpráva	16

Varnsdorf o sobě zase dává vědět.

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Varnsdorf o sobě zase dává vědět. Před pár hodinami žil nepovolenou demonstrací, která má být podle všeho předzvěstí další. Vše sleduje Ivan Berka. Ivane, kolik lidí se tam sešlo a proč?

Ivan BERKA, redaktor

Dobry večer. Tak dnešní demonstrace ve Varnsdorfu se zúčastnilo asi 80 lidí. Těch důvodů tady mají hned několik. Jednak se prý soužití starousedlíků s přistěhovalci opět výrazně zhoršilo a také emoce ve Varnsdorfu znovu rozbouřil silvestrovský útok údajně pětice Romů na mladého muže a jeho rodiče. Ten se poté, co se zastal napadených rodičů probral po úderu zezadu do hlavy v nemocnici. Utrpěl řadu podlitin, má pohmožděnou krční páteř a musel také dostávat léky proti otoku mozku. Prý to tady od té doby nebyl jediný incident. Obyvatelé Varnsdorfu, další, tentokrát již ohlášenou demonstraci svolávají na příští neděli ve 14 hodin opět na náměstí před Městským úřadem.

Pavel VAŇÁČ, účastník demonstrace

Nabýváme přesvědčení, že situace po demonstracích utichla jak ze strany státních orgánů, tak i z vedení města,

takže jsme se tam sešli, abysme je prakticky projednali další velkou demonstraci a aby to mělo nějakou vážnost, takže bez Lukáše Kohouta.

Datum vydání:	15.1.2012
Rubrika / pořad:	19:30 Televizní noviny
Strana / zpráva	12
Autor:	

Na protiromské demonstraci se dnes ve Varnsdorfu sešlo kolem tří stovek lidí

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Na protiromské **demonstraci** se dnes ve Varnsdorfu sešlo kolem tří stovek lidí.

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

Na místě byl i kolega Ivan Berka. Ivane, proč se tu ty protesty opakují?

Ivan BERKA, redaktor

Dobry večer. Tak vláda, ani tamní radnice prý neplní opatření a sliby, které obyvatelům Výběžku po loňských **demonstracích** dali. Na náměstí přišly dnes tři stovky obyvatel města a pořadatelé jim připomněli například, že tady měla fungovat nová policejní služebna, že stát nesnížil trestní odpovědnost z 15 na 14 let. Že nesnížil ani hranici přestupku z pěti tisíc na dva a podobně. Organizátor protestu Pavel Vaňák všechny tyto přechtené sliby pak symbolicky vhodil do koše. Připomněl, že hlavním motorem nové série **demonstrací** byl silvestrovský útok pětice Romů na dvě ženy a dva muže, z nichž jeden skončil v nemocnici s vážným zraněním. Policie v tomto týdnu začala vyšetřovat tento útok právě jako rasově motivovaný. Poslední **demonstrace** ve Varnsdorfu se uskutečnila začátkem loňského října. Protesty pak utichly. Policejní manévry tak, jak je známe z podzimu, se tu ale dnes nekonaly.

osoba

Proč jsem přišel? Protože jsem nespokojenej občan. Protože tady moje příbuzný a všichni maj obavy chodit do školy atd..

osoba

Bojíme se. Máme děti a policie nám zřejmě nebude pomáhat.

osoba

Tady to jednání vlády se nám vůbec nelíbí jako, jak to tady vypadá. Oni na nás prděj.

osoba

Po dvou měsících prostě to vyšumělo a nikdo nic nedělá.

Zdroj:	TV Nova
Datum vydání:	29.1.2012
Rubrika / pořad:	19:30 Televizní noviny
Strana / zpráva	13
Autor:	

Demonstrace ve Varnsdorfu

Michaela OCHOTSKÁ, moderátorka

Stovky lidí včetně pravicových radikálů dnes přišly demonstrovat na náměstí ve Varnsdorfu.

Pavel DUMBROVSKÝ, moderátor

Poté, co si vyslechli několik projevů radikálů, se vydali na pochod městem. Poblíž romských ubytoven (!) lidé zapalovali svíčky. Pochod sledoval reportér Ivan Berka.

Michaela OCHOTSKÁ, moderátorka

Ivane, byly nějaké problémy, musela opět zasahovat policie?

Ivan BERKA, redaktor

Dobrý večer. Tak policie tentokrát zasahovat vůbec nemusela. Do Varnsdorfu přišly demonstrovat odhadem tak dvě třetiny místních lidí a třetina radikálů. Po krátkém projevu se pak všichni dali na pochod městem k místu, kde byla Romy napadena na Nový rok rodina vracející se z oslav Silvestra. Žena 14 dní po útoku zemřela. I když pitva neprokázala souvislost jejího úmrtí s útokem, demonstranti si myslí opak. Proto u tohoto místa jako výraz piety zapalovali svíčky. Kolem patnácté hodiny se dav potom poklidně rozešel. Další demonstrace bude už opět v rukou obyvatel Varnsdorfu. Chystají ji na příští víkend kvůli mrazu požádají město o prostory v kině Panorama.

Ostatní

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 1.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 02

Autor:

Záchranáři měli klidnější noc
Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Silvestrovská už tradičně přiděluje nejvíce práce záchranářům, hasičům, policistům.

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

I tentokrát řešili pouliční rvačky, popáleniny od rachejtlí i požáry bytů.

Karel VOŘÍŠEK, moderátor

Kupodivu ale pražští záchranáři mluví o letošní noci jako o té klidnější.

Michal KRATOCHVÍL, redaktor

Byla to rušná noc, ale zažili jsme už horší. Mnohem horší. Shodují se záchranáři. Přesto rány od dělobuchů, rvačky, požáry, nebo opilci, je zaměstnávali až do brzkého rána. V bojové zóně se proměnila především náměstí. O půlnoci tam nebyla nouze o úrazy od petard. Jen v Praze museli záchranáři ošetřit 112 lidí, kteří kvůli bujarým silvestrovským oslavám skončili v nemocnici. Přes veškerá varování dělobuchy zranily po celém Česku desítky lidí. Třeba i sedmnáctiletého chlapce na Nymbursku. Rachejtle mu vybuchla přímo do obličeje. U 254 případů po celé republice zasahovali v noci na dnešek hasiči. Nejčastěji hořely popelnice a balkony. Nejvíce pak v Ústeckém kraji a v Praze. Například v Přerově museli evakuovat tento dům, hořet začalo ve sklepě. Oheň zachvátil i historickou dřevěnou rozhlednu Hýlačka na jihu Čech. Z 18 metrů vysoké kulturní památky zbyl jen popel. Zda ji nezapálila zbloudilá petarda, šetří policie. Z pohledu policistů byl například v Praze relativní klid až do půlnoci. Těsně po novém roce ale museli policisté z pohotovostní motorizované jednotky tahat z Vltavy mladíka, který se při močení do Vltavy neudržel na břehu.

osoba

Tohle není sranda, tohle není párty, běžte pryč!

osoba

Já tady stačím, já tady stačím!

Michal KRATOCHVÍL, redaktor

Prochladlý mladík uvízl deset metrů od břehu. Nakonec se probrodil zpátky a prochladlého si ho převzali záchranáři. Toto je pak už samotné centrum Prahy. **A další rvačka na Žižkově. Tam se do sebe pustili Romové. Facky a nadávky létaly vzduchem takřka dvacet minut. A jediné, co přežilo bitku bez úhony byl tenhle tác s jídlem. (Poměrně dlouhé záběry na pokřikující a do sebe strkající Romy).** I tak byl letos Silvestr v Praze klidnější než jindy. Svědčí o tom i fakt, že policie zadržela za celou noc jen pět lidí. Metropole tak naštěstí zůstala daleko za očekáváním záchranářů. Michal Kratochvíl a krajské štáby televize Nova.

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 6.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 14

Autor:

Vsetín chce exekučně vystěhovat 12 **romských** rodin

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

Jak už jsem vám před chvílí říkala, na 12 romských rodin posílá město Vsetín exekutory. Většina z nich je z domů, které nechal za městem postavit Jiří Čunek. Kvůli neplacení nájemného měli lidé nejpозději do včerejška vyklidit byty a odevzdat klíče. To ale neudělali. Město proto dnes poslalo soudu návrh na exekuci.

Martina JULINOVÁ, redaktorka

211 tisíc korun. Částka, kterou dohromady dluží městu 12 rodin. Město je nekompromisní, ti, co dluhy za nájem včas neuhradili, musejí jít z takzvaných "Čunkodomů" na periferii Vsetína pryč.

osoba

Aj nájem platí, všechno, aj dluhy platit, elektřinu platit, děcka do školy, všechno. Kde to máme brát, ty peníze a málo peníze jsou.

osoba

7 tisíc některé za jednu místnost. Já platím elektriku 4.

Jana ČADOVÁ, mluvčí MÚ Vsetín

12 rodinám rada města neschválila prodloužení těchto smluv právě z důvodu neuhrazení, neuhrazení dluhu.

Martina JULINOVÁ, redaktorka

Byt nechce opustit ani pan Žiga se 3 malými dětmi. Téměř šestitisícový nájem prý řádně platil. Kde se dluh vzal, údajně netuší.

František ŽIGA, vystěhovaný

Všichni z mojí rodiny odjeli pryč a prakticky tady mám babičku a já a nemám ke komu jít.

Martina JULINOVÁ, redaktorka

Včerejší den byl posledním, kdy se měly rodiny vystěhovat. Dobrovolně to neudělala ani jedna. Zástupci města se je ještě po dobrém snažili přesvědčit, klíčů od bytů se ale nedočkali.

osoba

Víte o tom, že vlastně vám ta nájemní smlouva skončila a že vlastně byste měli po správnosti k dnešnímu dni předat ten byt?

osoba

No, ano. Já jsem chtěl s váma mluvit, já jsem chtěl s váma ..., se objednat k vám, že byste mi tady to nechali.

Květoslava OTHOVÁ, místostarostka Vsetína

Rodiny, přestože byly opakovaně kontaktovány terénními sociálními pracovníky, nejevily příliš velký zájem o řešení celé situace.

Jana ČADOVÁ, mluvčí MÚ Vsetín

Městský úřad posílá k soudu návrhy na výkon vyklizení, k exekučnímu vyklizení bytu.

Martina JULINOVÁ, redaktorka

Město předpokládá, že soud rozhodne o vyklizení bytů nejpozději do jednoho měsíce. Martina Julinová, televize Nova, Vsetín.

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 10.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 16

Autor:

Exekuce majetku **Romského** občanského sdružení v Karlových Varech

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Exekutorský úřad dnes zabavoval majetek Romského občanského sdružení v Karlových Varech. Návrh podal krajský úřad. Sdružení prý nevrátilo dotaci více než jeden milion korun, na kterou ztratilo nárok.

František NYKLAS, redaktor

Na jedné straně exekutor, na druhé romští aktivisté. Hádky a osočování. Na pořádek museli dohlížet přivolání policisté.

Ladislav BÍLÝ, předseda Romského občanského sdružení

Víte to, že berete cizí majetek?

osoba

Hm.

František NYKLAS, redaktor

Tady vidíte přistavené nákladní auto, v jehož útrokách končí zabavené věci. Odnášel se nábytek, elektronika, včetně počítačů. Návrh na exekuci podal krajský úřad. Romské sdružení prý porušilo podmínky grantové smlouvy.

Andrea BOCKOVÁ, mluvčí Krajského úřadu, Karlovy Vary

Týkalo se to projektu vzdělávacího centra. Romské občanské sdružení se ve smlouvě zavázalo, že tento projekt bude realizovat. Nestalo se tak.

František NYKLAS, redaktor

Jenže dotaci ve výši milion 100 tisíc korun, kterou romští aktivisté na nové centrum dostali, nevrátili.

Josef HAVLÍČEK, právník Romského občanského sdružení

Krajský úřad prohospodařil mnoho milionů korun a ty, ty peníze bylo třeba někde ušetřit, takže bylo docela jednoduché svést to na cikány.

František NYKLAS, redaktor

Na exekuci si chtějí romští aktivisté stěžovat.

Ladislav BÍLÝ, předseda Romského občanského sdružení

My jsme jim ukázali dopis z vrchního soudu, že všechno se ruší a že se to všechno vrací nám a exekutor odešel a najednou koukám tady, co se děje.

František NYKLAS, redaktor

Do křížku se ale romští aktivisté dostali i s karlovarským magistrátem. Ten na ně už podal trestní oznámení.

Pavel VALENTA, mluvčí Policie ČR, Karlovy Vary

Vzhledem k probíhajícímu prověřování případu nebudeme poskytovat žádné informace.

František NYKLAS, redaktor

Romské občanské sdružení je podle karlovarského primátora podezřelé z uvádění nepravdivých údajů při žádosti o dotaci. František Nyklas, televize Nova.

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 12.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 08

Autor:

Strážník městské policie rozesílal e-maily urážející Romy

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Městskou policií v Plzni hýbe skandál. Její strážník rozesílal e-maily urážející Romy úředníkům a kolegům z Horažďovic, kde donedávna působil jako velitel městské policie. Příklad, na který upozornilo rádio Impuls, už řeší policie.

Tereza MAIXNEROVÁ, redaktorka

Fotomontáž, na které je krabička léků, místo tablet jsou ale náboje a u toho text: "Nový lék na cikány - Romycilin." Tenhle mail rozeslal bývalým kolegům a městským úředníkům z Horažďovic Zdeněk Petrovic. Způsobil obrovské pobouření.

obyvatel Plzně

To je naprosto nepřijatelné v tomhle tom postavení.

obyvatelka Plzně

Od strážníka to není úplně nejlepší, ten by měl tak nějak zastávat nezávislej názor.

obyvatelka Plzně

Určitě to v pořádku není.

Tereza MAIXNEROVÁ, redaktorka

Mezi adresáty zprávy s rasistickým podtextem jsou i vysocí úředníci horažďovické radnice. V Horažďovicích totiž velel městské policii.

Karel ZRÚBEK, starosta Horažďovic

Obecně si myslím, že šíření takových negativních nálad namířených proti komukoliv, jakékoliv skupině lidí, byť jsou to Romové, nebo postižení, je společensky velice nebezpečné.

Tereza MAIXNEROVÁ, redaktorka

Muž v současné době pracuje u Městské policie v Plzni. Jeho šéfové se o případu dozvěděli až od nás.

Jana PUŽMANOVÁ, mluvčí Městské policie, Plzeň

Považujeme tuto informaci za velmi závažnou, v případě, že se potvrdí její pravdivost, přijmeme personální opatření.

Tereza MAIXNEROVÁ, redaktorka

Všichni úředníci z Horažďovic dnes dostali upozornění, aby podobné maily ignorovali.

Karel ZRÚBEK, starosta Horažďovic

Jakákoliv pozitivní reakce na takovou poštu, to znamená přeposlání dál, nebo vyjádření souhlasu s obsahem, může být důvodem ke stíhání.

Tereza MAIXNEROVÁ, redaktorka

Případem se zabývá i policie, která už také zahájila prošetřování. Zatím není jasné, jestli se strážník dopustil trestného činu. Pokud ano, zřejmě nepřijde jen o práci, ale může ho čekat i trestní stíhání. Tereza Maixnerová, televize Nova.

Zdroj: TV Nova

Datum vydání: 18.1.2012

Rubrika / pořad: 19:30 Televizní noviny

Strana / zpráva 3

Autor:

Stovky lidí nedostaly včas dávky v hmotné nouzi

Karel VORŘÍŠEK, moderátor

Do vážných finančních problémů se dostaly stovky lidí, kteří jsou závislí na pomoci státu. Nedostali včas dávky v hmotné nouzi. Mělo to vzniknout tím, jak se agendy sociálních dávek převedly pod úřady práce. Novinka přinesla zmatek. Na kladenském úřadu práce musela zasahovat i policie.

František NYKLAS, redaktor

Tomáš HAUPTVOGEL, redaktor

redaktor

Manželé Kudíkoví jsou zcela odkázáni na pomoc státu. Nepracují. Na bydlení a živobytí měsíčně dostávají 16 tisíc. Jenže v lednu zatím dávky nedostali.

Lídie KUDÍKOVÁ

Nevím, co mám říct majitelce bytu, jestli vůbec budu mít zaplaceno nájem a vůbec ani nekoukám na to, jestli máme vůbec co jíst.

Dezider KUDÍK (**dle vzhledu Rom**)

Nám schází na to ..., na zaplacení nájmu a vlastně na živobytí, jo, je to, je to hrůza.

František NYKLAS, redaktor

Tomáš HAUPTVOGEL, redaktor

redaktor

Jenže v této překerní situaci nejsou Kudíkoví sami.

osoba, úřad práce (**dle vzhledu Rom**)

Potřebuju ty peníze, protože platím nájem, služby, všechno tady to a musím...

osoba, úřad práce

No, teď si chodím půjčovat.

František NYKLAS, redaktor

Tomáš HAUPTVOGEL, redaktor

redaktor

V Kladně dnes přistoupili k vyplácení dávek v hmotné nouzi v hotovosti. Na úřad se proto nahnuly davy. Zasahovat musela dokonce i policie.

osoba, Úřad práce Kladno (**dle vzhledu Romka**)

Lidi si chodili sami k těm pokladnám a jim to bylo jedno, jestli šel jeden nebo druhý, jeden přes druhýho, šlapali po sobě.

osoba , Úřad práce Kladno (**dle vzhledu Rom**)

Tady zbijou, ty vole, ženskou, která je těhotná a čeká na peníze a má zaplatit nájem, má zaplatit exekuci, všechno a oni tady to udělají.

Michaela NOVÁKOVÁ, mluvčí Policie ČR, Kladno

Byl zajištěn šestadvacetiletý muž, který byl pod vlivem alkoholu.

Lenka STAŇKOVÁ, ředitelka Úřadu práce Kladno

My jsme v podstatě ty lidi sem sezvali, protože už delší dobu jsou bez základního životního minima.

František NYKLAS, redaktor

Tomáš HAUPTVOGEL, redaktor

redaktor

Zmatky při vyřizování některých dávek připouští i zaměstnankyně úřadu práce.

klientka

Všude v novinách je uvedeno, že ten systém funguje a ...

pracovnice úřadu

No, to jsou lži, jo. Prosím vás, tomu nevěřte. To je jednostranný tok informací od ministerstva.

Jiří REICHL, mluvčí Generálního ředitelství Úřadů práce

Zákonný termín je do konce ledna nebo do konce toho daného měsíce a ten samozřejmě bude dodržen.

František NYKLAS, redaktor

Tomáš HAUPTVOGEL, redaktor

redaktor

Jak postupovat, když se dostanete kvůli pozdější výplatě dávek do svízelné situace, najdete na tn.cz. Vedení úřadů práce věří, že se situace kolem vyplácení sociálních dávek začne uklidňovat už příští měsíc. Zcela zklidnit by se pak měla od pololetí letošního roku, kdy začnou platit takzvané sociální karty. František Nyklas a Tomáš Hauptvogel, televize Nova.